

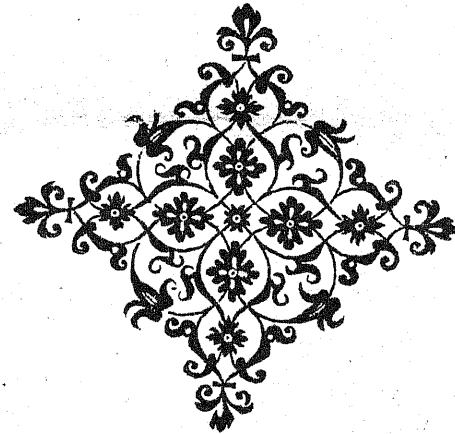
Del Colegio de la Compañia de Ihu de San Basilio
R. 4649

ADDITIONES AD

PRIMAM ET SECUNDAM PARTEM
SUMMAE SYLVESTRINAE,

Ex Sacro Concilio Tridentino, & Catechismo, Pij
V. Pont. Max. iussu edito, dili-
genter collecta.

PETRO VENDRAMAENO
Ecclesiastici Venetiarum fori Aduo-
cato, Authore.

SALMANTICAE,

Apud Viduam Antonij à Lorenzana

Cum licentia,

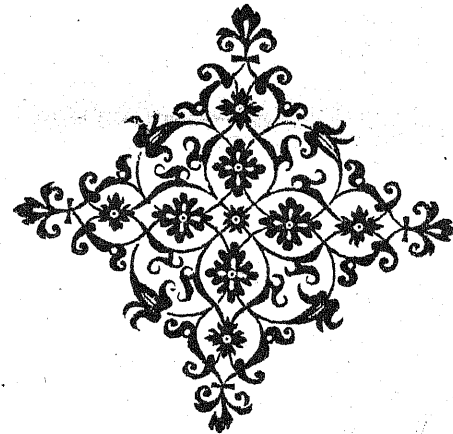
Del Colegio de la Compañia de Nro Sr de Granada B.a
R. 4649

ADDITIONES AD

PRIMAM ET SECUNDAM PARTEM
SUMMAE SYLVESTRINAE,

Ex Sacro Concilio Tridentino, & Cathedismo, Pij
V. Pont. Max. iussu edicto, dili-
genter collectæ.

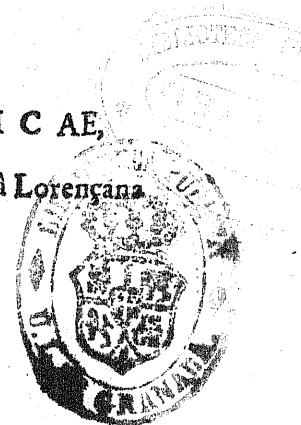
PETRO VENDRAMAE NO
Ecclesiastici Venetiarum fori Aduo-
cato, Autore.

SALMANTICAE,

Apud Viduam Antonij à Lorencana

Cum licentia,

LICENCIA.

ON Phelippe por la gracia de Dios Rey de Castilla de Leon de Aragon delas dos Sicilias de Iherusalem de Nauarra de Granada de Toledo de Valencia de Galicia de Mallorca de Seuilla de Cerdeña de Cordoua de Corcega de Murcia de Iaen Duque de Milan Conde de Flandes y de Tirol. &c. Por quanto por parte de vos Pedro de Portonarijs Mercader de libros vezino de la Ciudad de Salamanca. Nos fue fecha relacion diziendo que a vuestro poder auia venido vnas adiciones de la primera y segunda parte de la Summa Sylbestrina hechas por Petro Vendramaeno de que hazia des presentacion, y nos pedistes, y supplicastes vos mandasemos dar licencia, para las poder imprimir, o como la nuestra merced fuesse, y visto por los del nuestro consejo, que en las dichas adiciones se hizo la diligencia que la premagtica por nos agora nueuamente hecha dispone fue acordado, que deniamos mandar dar esta nuestra carta para vos en la dicha razon, y nos touimos lo por bien, y por la presente vos damos licencia y facultad para que por esta vez podays hazer imprimir en estos nuestros reynos las dichas adiciones, que de sufo se hazen mencion. Con que las ayays de imprimir, y veder de por si y no con la dicha Summa Syluestrina. La qual dicha impresion podays hazer fin por ello caer ni incurrir en pena alguna, y mandamos que despues de impressas no se puedan vender ni vendan sin que primero se trayga al nuestro consejo. Juntamente con el original, que esta en el por donde se ande imprimir que van rubricadas las ojas, y firmado al fin dellas de Christoual de Leon nuestro escriuano de camara de los que residen en el nuestro consejo, para que se vea si la dicha impresion esta conforme al original, y se tasse el precio por que se a de vender cada volumen, so pena de caer ni incurrir en las penas contenidas en la dicha pregmatica, y leyes de nuestros reynos, de lo qual mandamos dar y dimos esta nuestra carta sellada con nuestro sello

y librada delos del nuestro consejo. Dada en Madrid a quatro dias del mes de de Agosto de mil y quinientos y setenta y nueue años. Va sobre raydo con que las ayays de imprimir y vender de por si, y no con la dicha summa Sylvestrina. Vala.

Antonius Elicenciado El Doctor Francisco
Episcopus Fuenmayor. de Auedillo.

Elicenciado Elicenciado don Elicenciado Luys
Couarruuias Lopede Guzman Tello Maldonado

Yo Christoual de Leon secretario de camara de su Magestad la fize screqir por su mandado.

Con acuerdo delos del su consejo.

ADDITIOES AD PRIMAM ET SECVNDAM PARTEM SVMMAE SYLVESTRINAE,

Ex Sacro Concilio Tridentino, & Cathéchismo, Pij. V.
Pont. Max. iussu edito, diligenter collectæ.

Numeris margini prepositis, loca quibus ipsæ applicantur insinuantibus, non minus Parochis, quam in foro versantibus utiles ac necessaria.

PETRO VENDRAMAENO ECCLESIASTICI Venetiarum fori Aduocato, Authore.

- 2 B B A S quis eligi possit, & quomodo, adde Conc. Trid. sess. 25. cap. in electione. 6. & cap. cum pleraque. 21. de reg. sess. 14. cap. regularia. 10. de refor.
- An duobus queat monasterijs præesse, sess. vigesimaquinta, cap. cum pleraque. 21.
- 5 An ordines & quos conferre, catechif. de sacra. ordin. cap. iam vero.
- Potest monachis vsum mobilium permittere, & quomodo, Triden. Conc. sess. 25. c. nemini. de regula.
- 9 Nemo regularis cuiuscunque facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem, ait S. Syno. Triden. cap. quicunque. 19. de regula. sess. 25.
- Addas ex eodē de abbatis officio in lectore eligendo, sess. 5. cap. 1. in afsistendo degradationi loco episcoporum. 13. cap. 4. de refor. in exequendo decreta Concilij, 25. cap. hæc omnia. 22. de regul.
- Abbatum monasteria ab episcoporum iurisdictione exēpta. 25. c. in monasterijs. xj. & c. abbates. 20.
- Eorum priuilegia quando cessent. 23. cap. abbatib. 10. 24. cap. expedit. 18. de refor. negligentia quando suppleatur. 5. cap. 1. & cap. quia. 2. §. regulares.

4.5. **ABBATISSA.** Abbatisſæ creatio qualis eſſe debeat, habes ex Syn. Tri. ſeſſ. 25. cap. in electio. 6. & cap. abbatiffa. 7. de reg. que & vnde eligenda; ibid. Eius officium quod in profeſſione monialium. 25. cap. libertati. 17. eodem titul. nulla. duabus monaſterijs præficienda, ibid. c. abbatiffa. 7.

9 Nemini ſanctimonialium licet poſt profeſſionem exire à monaſterio etiam ad breue tempus quocūq; prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa ab epiſcopo approbanda, indultis quibuſcunq; & priuilegijs non obſtantibus capi. Bonifacij. 5. de regula. ſeſſ. 25.

ABORSVS. De abortus poena, catechi. in præcep. De calo. Non occides.

ABSENS. Abeſſe epiſcopo & ſuperioribus à ſuis eccleſijs, niſi in quibuſdam caſibus non licet, nec alijs curatis clericis, & canonicis & ſimilibus, aliquando tamen ſecus, & qua de cauſa, ac quandiu, Trid. Conci. ſeſſ. 6. c. 1. 23. c. 1. de refor. & in bulla Pij. iij. ſuper reſiden.

Absentia epiſcoporum denuncianda Romano Pontifici, ſeſſ. 6. c. 1. quæ ſit legitima, & à quibus probanda. 23. capit. 1.

Abeſſe non videtur, qui aliquantisper abeſt, ibi.

Abeſſe non dicitur, qui animarum curæ incumbit. 22. c. 2. de refor. cætera vide infra. clericus, reſidentia.

ABSOLVTIO primo. Abſolutionem nullius momēti eam eſſe debere, quam ſacerdos in eum profert, in quem ordinariam aut ſubde legatam non habet iuriſdictionem, Synodus Trid. confirmat, ſeſſ. 14. c. 7. de caſuum reſeruatiōne, quæ liceat epiſcopis abſolutio etiam ab excommunicationis cenſura. ibid. canon. 11. ead. ſeſſ. c. non liceat. 6. ſeſſ. 24. de refor.

8 In articulo mortis omnes ſacerdotes quoslibet poenitentes à quibuſuis peccatis & cenſuris abſoluere poſſunt. Extra quem articulum ſacerdotes cum nihil poſſint in caſibus reſeruatis, id vnum poenitentibus perſuadere nitantur, vt ad ſuperiores & legitimos iudices pro beneficio abſolutionis accedant, ead. ſeſſ. & cap. 7. adde. c. liceat. 24. ſeſſ. de refor.

ABSOLVTIO quinto. In quibus irregularitatibus liceat epiſcopis diſpensare, vide. c. liceat. 6. ſeſſ. 24.

ABSO-

ABSOLVTIO, ſexto. Repete quæ ex conc. Trid. diximus Supra, abſolutio, primo.

2.3.4. **ACCEPTIO.** Quæ ſtatuta ſint à S. Synodo de diſtributione beneficiorum, & quibus conferenda ſint, vi debis infra beneficium.

5 Item de diſpenſatione matrimonij in gradibus prohibitis, infra ſuo loco.

1 **ACCIDIA**, De ea catechiſ. in explicatiōe præcepti, Memento vt diem ſabbati ſanctifices, & in primum, Non habebis Deos,

ADIVRATIO. Vide indicē lib. prohibitorū, regu. 9.

1 **ADMINISTRATIO.** Adminiſtratores tam eccleſiaſtici qui laici, fabricæ cuiuſuis eccleſiæ etiam cathedraſis eccleſiæ, hoſpitalis, confraternitatis, elemoſynæ, Mōtis pietatis, & quaruſcunq; piorū locorū ſingulis annis tenentur reddere rationē adminiſtrationis, & quib⁹, Synod. Trid. 22. ſeſſ. c. 9. ſeptima. c. vlti. Quibus adminiſtratores bonorum epiſcopatus ſeſ. 24. c. capitulum. 16.

* Adminiſtratorum hoſpitalium officium, & obligatio. 25 ſeſ. c. 8. de refor.

Adminiſtratio bonorum monaſteriorum, ſeu conuentuū ad ſolos officiales eorundem ad motum ſuperiorum amouibiles pertinet ſeſ. 25. c. nemini. 2. de regula.

ADVLATIO. Da hac catechiſ. in præce. Non loqueris con. pro. c. prohibetur.

8 **ADVLTERIVM.** Adulteriij pœna quæ à S. Synodo ſtatuta & cōtra adulteros, adulteraſve quis procedendi modus, & regula, ſeſ. 24. c. graue. 8. de refor.

Adulterium præterea nō dirimit matrimonium, & ſecus ſentientes aut dicentes anathematizantur, cano. ſi quis dixerit. 8. 24. ſeſſio.

Adulterium quid. adulteriij interdicto quæ peccata prohibeatur, eius de teſtatio, & cur prohibeatur, catechiſ. in præcep. Non mæchab. eius inſignis nota turpitudinis, adulterorum ſuppliciu & damna, ibid. capi. ſequitur.

ADVOCATVS. De aduocati, ſeu patroni cauſarū officio ſit catechi; breuiter perſtrigit. Illi igitur opera ac patrocinio ſuo

siō non deerunt necessarijs hominum temporibus, & egentibus benigne subuenient: tum iniustas causas defendendas non suscipient, neq; calumnia lites protrahent, nec alēt auaritia. Quod ad mercedem attinet laboris & operæ suæ, illa iure & æquo metiatur, in præce. Nō loqueris. c. nunc expli.

- 2 **AETAS.** Ad dignitates quascunq; quibus animarum cura subest, nemo promoueatur nisi qui saltem. 25. suæ ætatis annū attigerit, adiectis etiam alijs requisitis. Ad ceteras autē dignitates, vel personatus, quibus animarū cura nulla subest, clerici alioquin idonei &. 22. annis non minores asciscantur, S. Synod. 24. sess. c. cū dignitates. 12. de refor. de ætate etiam canonicorum & aliorum clericorum ibi statuitur. §. neminem, 22. c. quicumq; 7. in vltimis verbis.

AETAS ad beneficia quæ exigatur, sess. 23. c. nullius. 6. & de ordinandorū etiam ætate inquirenda, ead. c. ad minores. 5. & c. sancta. 7. & quāta esse debeat. c. minores ordines, 11. & seq. tribus, ead. sess.

Professio regularis tam virorum quā mulierum in quacūque religione non fiat ante decimum sextum annum expletum, & c. sess. 25. c. in quacunq; 15. de regul.

Adolescentium ætas nisi recte instituatur, pna fit ad mūdi voluptates sequendas. 23. c. cum adolescen. 18.

ALIENATIO. Clerici patrimonium quo casu non liceat alienare. c. cum non deceat. 2. 21. sess.

Altare pro mensa intelligitur apud D. Paulum. 22. sess. c. quoniam. 1. vers. & hæc quidem, de refor.

- 2 **Apellatio ad innocentia præsidium instituta.** 14. sess. c. 1. vers. cum igitur.

Quando non impediatur, vel suspendatur, ibid. & sess. 22. c. cum ex. x. 23. c. 1. circa fi. & c. adolescentium, vlt. §. deinde. c. episcopi. x. sess. 24. c. causæ, penul. ead. sess. c. controuersias. 13. sess. 25. & c. quā turpe. 14.

- 14 **Quomodo admittenda.** c. legati. 7. sess. 22.

Cui committenda in criminalibus. c. a sententia. 2. sess. 13. & quibus alia causarum genera. c. quoniam. x. sess. 25:

6. & 7. **Appellare à quibus liceat.** c. eadem. 1. sess. 13. & c. causæ. 20. sess. 24. quibus in locis illa appellandi libertas antiqua coarctatur, vt in civilibus amplius nisi à definitiua, vel à definitiua vim habente, & cuius grauamen per appellationem à definitiua reparari nequeat: in causis autem visitationis, correctionis, habilitatis & inhabilitatis, nec non in criminalibus ante definitiuam sententiā ab interlocutoria, vel alio quocunq; grauamine, nisi grauamen huiusmodi per definitiuam sententiā reparari, vel ab ipsa definitiua appellari non possit, nō liceat appellare, adeo vt æquo fere iure canonico & ciuili in his vtamur hoc tempore.

- 13 **Partes iudicis à quo appellatur, quænam sint.** c. reus. 3. decimatertia, & c. causæ. 20. §. præterea. 25. sess.

APPELLANS. Adde quid agere debeat. c. reus. 3. sess. 13. & c. causæ. 20. §. præterea. 25. sess.

Appellans quid & quando soluat pro actis, eod. c. causæ. §. præterea.

9. & 10. **APOSTASIA.** Tanquā apostata quis regularis puniatur, & ad monasterium redire cogatur, habes S. Synodi decretum. 25. sess. capit. quicumque. 19. de regul. extat etiam constitutio Pij Quarti de recedentibus à monasterijs.

- 11 **Apostata nullo privilegio suæ religionis iuuetur.** c. eod. **AQVA.** Adde, aqua naturalis de necessitate baptisimi. cano. 2. sess. 7.

Aquarum significatio, & aqua in calice curuino misceatur capit. monet. 7. sess. 22. de aquæ virtute, catechi. de baptis. c. tractemus.

- 1 **ARCHIDIACONVS.** Archidiaconi oculi episcoporum, & qui eligi debent cap. cum dignitates. 12. sess. 24. de eo catechis. de ordin. sacra capit. iam vero. §. secundum autem.

- 3 **Archidiaconi causas matrimonij, & criminum non iudicant.** c. causæ. 20. sess. 25. nec concubinatus. c. quam turpe. 14. §. nec quæuis, ead. sess.

ARCHIEPISCOPVS. Adde ex sacro concil. Trid. metropolitani officium quid sit in eligendo lectore cap. eadem. 1. sess. 5.

In denunciando Romano pontifici episcopos absentes. capit. 1. sess. 6.

B In iudi-

In iudicando & probando legitimas episcoporum absen-
tias. c. 1. 23. fessio.

In corrigendo episcopos negligentes. c. cum adolescentium. 18. §. quod si fess. 23.

In supplendo negligentiam regularium. c. quia vero. 2. §. si quæ, fess. 5. & c. monasteria. 8. fess. 25. Et capituli, fess. 24. c. capitulum. 16.

In visitando diocesim propriam, & prouinciam. cap. patriarchæ. 3. fess. 24.

In cogendo Synodum prouincialem. cap. prouincialia, eadem fess.

In erigendo collegia ob ecclesiarum paupertatem. c. cum adolescentium, vlti. §. si vero. 23. fess.

In iudicando aliqua cum concilio prouinciali. c. cum precepto. 1. fess. 23. & c. cum adolescentium, vlti. ead. fess. & cap. mandat; de inuoca. vener. & reliq. sanct. circa fi.

Aliqua alia de eius officio & obligatione residentia, absentia & punitione, statuuntur fess. 25. c. monasteria. fess. 23. cap. cum precepto. 1. fess. 6. c. 1. fess. 23. c. cum adolescentium, præcita. & c. patriarchæ. fess. 24.

De eo etiam videas catechi. de ord. sacra. c. iam vero.

ARCHIPRESBYTER. De eo vide quæ à concilio Trid. constituta sunt, infra parochus, in matrimonio contra hendo parochum interuenire debere, statuit S. Synod. 24. fess. c. 1. emanuit deinde Cardi. interpres concil. Trid. esse debere proprium cuiusque parochia, non archipresbyterum, præterquam in sua.

AVARITIA. Idolorum seruitus. c. quanta, in decreto de obser. & euit. in cele. miss. 22. fess. omnium malorum radix. c. si quem. 11. ead. fess. ab ecclesiastico ordinè omnis auaritiæ suspicio abesse debet. c. quoniam. 1. fess. 21. Catechif. in præcep. Non concupisces, & in illud. Non fur. faci. c. 1. & 2. D. Ambro. de offi. lib. 1. c. 30. & 2. c. 15. & 20. lib. 3. c. 5. vsque ad. 11. ite in catech. in vers. ora do. Pan. nos.

BAPTISMVS. 1. De institutione baptismi tradit catechismus de Sacra. bapt. c. hæctenus. quo etiã tit. explicat baptismi vocẽ, eiusq; alia nomina. 1. & 2. c. tertio vero que

que sit eius diffinitio. ad vers. vnde in hoc baptismo, adde catech. eo. tit. c. 3. quæ attinet ad verba baptismi S. Syno. Trid. fess. 7. cano. 4. ita si quis dixerit baptismũ, qui etiã datur ab hæreticis in nomine patris & filij & spiritus sancti, cũ intetio ne faciẽdi, quæ facit eccle. nõ esse verũ baptif. anathema sit. & 7. Quæ forma baptismi sit, catechif. eo. tit. c. sed duarum, doest. videlicet. Ego te baptizo in nomine patris, & filij & spiritus sancti. ita enim à domino & Salvatore nostro traditum est, & c. addit & formæ huius explicationem, quæ fidelis vehementer ex mysterij notitia delectare potest.

Græci vero in baptismo hac forma passim vtuntur, Baptizetur seruus Christi in nomine patris & filij & spiritus sancti, à quibus tamen perfecte sacramentum ministrari ex concil. Floren. sententia & definitione apparet, cum ijs verbis factis explicetur id, quod ad baptismi veritatem attinet, nimirum ablutio, quæ tunc re ipsa peragitur. catechif. ibid.

4. De baptismo ab apostolis collato ita catechif. ibid. Quod si etiam aliquando tempus fuisse dicendum est, cum apostoli in nomine tantum domini Iesu Christi baptizarent id quidem spiritus sancti afflatu eos fecisse nobis exploratum esse debet, vt initio nascentis ecclesiæ, Iesu Christi nomine prædicatio illustrior fieret, diuinaque & immensa eius potestas magis celebrantur, deinde vero rem penitus introspicentes, facile intelligemus nulla earum partium in ea forma desiderari, quæ ab ipso Salvatore præscriptæ sunt, qui enim Iesum Christum dicit, simul etiam patris personam à quo vnctus, & spiritum sanctum; quo vnctus est. Quia quãdubium fortasse videri poterit, an huiusmodi forma apostoli aliquem baptizauerint & c. quæ per te legas in. c. sed duarum, de sacra. baptif.

6. Si quid de formã omittatur, & catechif. non omittit. eo. c. sed duarum.

BAPTISMVS. 2. De materia baptismi petas ex catechif. eo. tit. cap. quid autem, vbi sic ait. Materiam igitur siue elementũ huius sacramenti esse omne naturalis aquæ gen^o, siue ea maris sit, siue fluuij siue paludis, siue putei, aut fontis, que sine vlla adiũctione aqua dici solet, & c. conc. quoq;

Trid. fess. 7. cano. 2. si quis dixerit aquam veram & natura-
lem non esse de necessitate baptismi, atque ideo verba illa
domini nostri Iesu Christi, nisi quis renatus fuerit ex aqua
& spiritu sancto, ad metaphoram aliquam detorserit, ana-
thema sit.

1 BAPTISMVS. 3. A quibus ministris hoc sacramen-
tum conficiatur, catechismus compendiose ac mirificè tra-
dit eodem tit. c. iam vero. & c. seq. eorum ordinem esse tripli-
cem ostendit Syno. Trid. fess. 7. cano. 10. & 12. de sacra. & de
baptif. cano. 4.

5 Vtrum malus minister conferre possit baptismum, & c.
confirmatur id à S. Syno. Trid. fess. 7. canon. 12. de sacra. &
qui secus dixerit, anathematizatur.

12 De intentione ministri in sacramentis conficiendis & cõ-
ferendis est canon decimus. sessio. 7. de sacra. post eam ca-
techif. de sacram. bap. c. iam vero.

1 BAPTISMVS. 4. Si quis dixerit baptismum liberũ
esse, hoc est non necessarium ad salutem, anathema sit. hæc
Syno. Trid. fess. 7. de baptif. cano. 5. & fess. 6. c. 4. à catechif-
mo quoque id nobis hauriendum fonte suavissimo. eo. titu.
cap. sed cum cæterarum. De baptizandis paruulis Syn. fess.
5. c. 1. de pec. ori. §. si quis. & can. 14. 7. fess. catech. ibi. de tẽpo-
re baptismi, vide Syno. Trid. fess. 6. c. 4. catech. de sac. bap-
tis. cap. hæctenus.

De quæstione. 2. catech. eo. c. §. docendum.

De quæstione duodecima, nu. 10. & quæst. 18. nu. 12. vide
quid in catechismo traditur, cap. sed cum cæterarum. §. do-
cendum.

Ad quæstionem. 11. num. 9. lege catechif. de sacra. bap-
tis. cap. sed cum cæterarum.

BAPTISMVS. 5. De obseruandis ecclesiæ catholicæ
ritibus receptis & approbatis in solenni sacramentorum ad-
ministracione adhiberi consuetis extat canon. 13. Synod.
Trid. fess. 7. de sacramen.

De ritibus baptismi præclare scribitur à catech. c. hæctenõ
& c. restat. eo. tit. vbi legas oportet de his, quæ hic num. 1. 2.
& 3. scribuntur. baptismus rite collatus non iteratur Syno.

Trid.

Trid. de sacra. cano. 9. & de baptif. cano. 11. fess. 7. & de diff.
sacra. peni. c. 2. fess. 14. diuine sicut omnia, catechif. eo. ti. ca.
sed quoniam, & quando iteratio permittatur, ibid.

Quod attinet ad vltimam quæst. lege catechif. de sacra.
bap- tis. c. accedit autem ab vno vel duobus suscipiendi de ba-
ptismo, Syno. c. 2. de mati. fess. 24.

BAPTISMVS. 6. Baptismi virtus, efficacia, fructus
eximij, vide Syno. fess. 5. c. 1. §. si quis, & fess. 7. can. 9. non mi-
nus abunde, quam doctè à catechif. eo. tit. c. sed vt ad bap-
tis- mi, traduntur.

Ex eodem addas quæ nomina baptizatis imponenda sint,
eodem tit. c. vlt. quo in loco salutaris explicatio precationũ
rituum & cæremoniarum baptismi. lege quæ in toto eo tra-
ctatu cõtinetur, vbi & alia scitu necessaria & suauiora melle
& verba vitæ, sicut in toto eo opere cõperies, ac degustabis.

2 BELLVM. 1. quæ cædis genera permittantur, catechif.
in præcep. Non occidas, fol. mihi. 2.

Addas ex eodem alia genera belli duq. alterum intestinũ
hominis, quid, inquit, domestica, istestinaque prælia, quæ in
ter se corpus & anima, caro & spiritus assidue gerunt? qui-
bus perpetuo timendum est, ne concidamus. Timendum au-
tem? imo statim concideremus, nisi propugnaculo diuinæ
dexteræ defenderemur. Bellum alterum est sceleratis cum
Deo, quorum sceleribus incredibiliter ostenditur. Inquit
enim apostolus, Ira & indignatio, tribulatio & angustia in
omnem animam hominis operantis malum, nam & si tran-
sierit actio peccati, tamen peccatum macula & reatu, perma-
net, cui semper imminens ira Dei illud insequitur tanquam
umbra corpus, & c. Hæc catechif. In oratione Dominica, ver-
si. Adueniat regnum tuum. fol. 2. & in ver. Dimitte nobis,
fol. 3. quæ pie lector, attendenda nobis sunt diligenter, &
obliuioni minime tradenda?

BELLVM. 2. 3. Adde S. Syno. c. 7. fess. 14. quo in loco sic
ait. Si vero homicidium non ex proposito, sed casu, vel vim
vi repellendo, vt quis se à morte defenderet, fuisse cõmissum
narretur & c. hoc idem in catechif. in præcep. Non occidas,
vbi quæ homicidij species impunes.

B 3

BENE-

- BENEDICTIO.** Addas ex catechismo in oratio. domi. in versu Panem nostrum, benedictionibus Dei, opera nostra prospere cedere.
- De benedictione coniugum que sunt à Syno. statuta, & in catechisi scripta, videas infra. nuptie, matrimoniu, loco suo.
1. **BENEFICIUM** ecclesiasticum secundo, quo ad conferentem. Quibus hodie beneficia ecclesiastica sint conferenda, vel qui ad ea promovendi & recipiendi, & quo, decrevit S. Syno. 2. 4. fef. c. cum dignitates, 12. & c. expedit. 18. fef. 25. c. ratio. 5. fef. 6. c. 1. fef. 7. c. ad cathedraliu. c. nemo, & c. inferiora. fef. 14. c. cum etiam, fef. 22. c. quicumq; 2. & c. quicumque. 4. Quæ tate cap. nullus. 6. sessio. 27. & capit. cum dignitates. & alijs præcita.
- Quomodo verò de beneficijs iuris patronatus & quibus sit providendum, & à quibus sit præsentandi vel eligendi, cautum est ab eadem Syno. 14. fef. c. nemo. 12. & cap. non liceat. 13. sessio. 24. capit. expedit. 5. si verò iuris patronatus, & 25. fef. c. sicuti. 9.
3. **SECUNDO** quid si episcopus. An conferri beneficiu possit absentihoc tẽpore cõsulas con. Tri. in alleg. c. expedit.
5. **QVINTO** vtrum. Nec hanc rem videtur Syn. præterisse. cap. cum non dec. fess. 21.
6. **SEXTO** queritur. Huic quæstioni vt respondere & cõci. Trid. in cap. expedit. 18. fef. 24.
1. & 2. **BENEFICIUM** acquiritur. Quid sit hodie. prouidum à conc. Trid. quibus videlicet beneficia sint ecclesiastica conferenda, ex superiori annotatione repetendũ est. hæc de beneficijs secularibus
- Regularia verò quibus conferenda, statutũ est à concil. c. regularia. 10. sessio. 14. & capit. cum pleraque. 21. de reg. sessione. 25.
5. & 7. **SECUNDO** queritur. De hoc etiam non tacuit S. Synodus. c. quicumq; 4. fef. 22. vbi in noua cõstitutione concilij Viennensis, quæ incipit, vt ij. qui de æta. & qual. in Clement. & capit. cum dignitates. 24.
9. **QVINTO** queritur. Constitutum à Syno. Triden. non posse quẽ passim vt olim, renunciare, nisi habeat, vnde

- vivat. c. cum non doceat. 21. sessio.
10. **SEXTO** vtrum filijs sacerdotis. Aliter statuitur à Syno. fef. 25. c. vt paternæ. quo iure non licet filij clericorum, qui non ex legitimo nati sunt matrimonio. quodcũq; etiam difamilie beneficium obtinere, nec in eisdem ecclesijs quoquo modo ministrare, nec per pensiones super fructibus beneficiorum, que parentes eorum obtinent, vel alias obtinuerunt, habere, & c. vide alia quæ sequuntur.
1. 2. & 3. **BENEFICIUM** quarto. Beneficiorum pluralitatem reprobatur ratione redditæ sa. conc. c. nemo. 2. & c. quicumque. 4. fef. 7. & c. cum ecclesiasticus. 17. fef. 24. vbi sic statuit. vt in posterum vnũ tamen beneficium ecclesiasticum singulis conferatur. Quod quidem si ad vitã eius. cui cõferatur, honeste sustentandã non sufficiat, liceat nihilominus aliud simplex sufficiens, dummodo vtrunq; personalem residentiam non requirat, eidem conferri. hæc q; non modo cathedrales ecclesias, sed etiã ad alia omnia beneficia tam secularia quã regularia quæcũq; etiã cõmendata; pertineant, cuiuscunq; tituli, ac qualitatis existant. illi verò qui in præsentem plures parochiales & c. vide constitutionem.
- TERTIO** vtrum dispensatio. Dispensationes huiusmodi à Syn. Tri. sublata fef. 7. c. quicumq; 4. item fef. 24. c. cum ecclesiasticus. 17.
1. **BENEFICIUM** quinto. De fructibus beneficij vacantis aliqua tangit. Syno. Trid. c. expedit. 18. fef. 24.
2. **PRIMO** vero queritur. A quibus tuta confesentia percipi non possint beneficiorum fructus, à S. Syno. decernitur. 23. fef. c. cum præcepto. cõstituit etiam Pius iij. Põtif. max. in decreto de residentia.
2. **PRIMO** vero queritur. Num habent hodie locum dispensationes de percipiendis fructibus in absentia, cũ omnino residere teneantur, ex decretis conc. Tri. c. episc. 7. fef. 7. & c. itẽ fef. 23. c. cũ præcepto. 5. si quis autẽ, & 5. seq. nec ratione studij gratias eiusmodi valere sine consensu ordinarij, Pius Papa iij. declarauit.
- SECUNDO** vtrum Locationes si anticipatis solutionibus fiant, nullatenus in præiudicium successorum validas

validas intelligi fancit Syn. Tri. infirmat etiam nonnullas re-
rum ecclesiasticarum ad longum tempus factas locationes,
& quo casu vide. c. magnam. 11. fess. 25.

3 **TERTIO.** vtrum canonici. Recipi non posse expeditū
est à conc. iuxta Bonifacij viij. decretum, quod incipit, con-
suetudinem. quod S. Synod. in vsum reuocat fess. 24. c. cum
dignitates. 12. §. distributiones.

4 **QUARTO** vtrum clericus. Num possit idem elici in
argumentum ex capit. cum non deceat, vers. patrimonium
verò, fessio. 21. id quibus licet, iudicandum relinquo.

Bigamia. Si quis dixerit licere Christianis plures simul ha-
bere vxores, & hoc nulla lege diuina esse prohibitum, ana-
thema sit, concil. Tridenti. cano. 2. de sacra. mari. 24. fess.

BLASPHEMIA. catechif. in præcep. Non assumes
nomen Dei in va. capit. 1. & vlt.

CALIX. Adde an calicis vsus cuiquam sit conceden-
dus. concil. Trid. fess. 21. cap. vlt. de com. sub vtraque spe. &
fess. 22. cap. in super, tit. Decretum super petitiō. & c.

CANONICA portio. S. Syno. quid decreuerit de
quarta, quæ funeralium dicitur, cathedrali aut parochiali ec-
clesiæ solita persolui, vide cap. decernit. 13. fess. 25.

CANONICVS. Complura de canonicis syno. Trid.
constituit.

Primo dicuntur ecclesiæ senatus capit. cum dignitates. §.
omnes verò, fess. 24.

Quales eligendi & quos ordines habere debeant, eod.
capitulo.

Qui vocem in capitulo non habeant capit. quicumque. 4.
fessio. 22.

Eorum tenues reditus quomodo augendi cap. in eccle-
sijs. 15. fess. 24.

Eorum vita & honestas qualis, officium in choro residen-
tia, præcita. c. cum dignitates. c. cum beneficia. 3. fess. 21. cap.
episcopi. 3. fess. 22. vbi statuitur an residere possint in eccle-
sia curata.

Canonici duo adhiberi debent in publicatione indulgen-
tiarum cap. cum multa, vlti. fess. 11.

Ad

Ad rationem redituum seminarij exigendam. 23. fess. ca.
cum adolescentium. 18. vers. rationes. & ad constituenda,
quæ ad seminarium spectant, eo cap.

Ad procedendum in quibusdam causis capitul. statuit. 6.
fessione. 25.

Ad conuertenda quædam in pios vsus. c. admonet. 8. ead.
fess. cætera quære in. d. cap.

Canonici episcopo deseruire debent, fess. 24. c. cum digni-
tates. 12. ab eo corrigi possunt, & quando ac quomodo, fess.
6. c. capitulum. 4. & fess. 25. c. statuit. 6.

Professionem fidei facere tenentur, & coram quibus, eo.
c. cum dignitates.

CANONIZATIO. In hanc quoque rem statuit con-
ci. Tri. fess. 25. cap. de inuo. reu. & c.

CAPITVLVM. Capituli officium sede vacante. c. si
in quibuslibet. 1. fess. 24. & c. capitulum. 16. fess. 24.

Capituli iurisdicctio, potestas, & bonorū administratio in
tacta relinquitur. c. statuit. 6. fess. 25.

Eius priuilegia in quibus non valeant, fess. vigesimo quar-
to. c. expedit. 18.

Capituli consilium in multis adhibere debet episcopus.

Item capitula cathedralium à suis episcopis visitari, & cor-
rigi possunt, quæ recensere longum esset, sufficiat te mo-
nuisse. lege tabulam concil. quæ hæc & alia de capitulis &
secularibus, & regularibus à Synodo statuta suggeret.

CHARACTER. Quid sit, consule Syn. Trid. fess. 7. ca.
no. 9. de sacra. catechif. de sacra. effectib.

VER. imprimitur autem. Idem à conc. Trid. fess. 7. eo. ca.
no. 9. & fess. 23. c. quoniam. 4. idem catechif. in d. loco. & de
confir. sacra. c. itaq; pastores & de ord. sacr. c. his igitur.

CARCER. Adde quòd à Syno. Trid. cautum est de per-
sonali detentione, & in quibus casib. & quo in loco custodiē-
di detenti, fess. 25. c. statuit. 6. ver. in criminibus tamen.

CARDINALIS. Addas in hoc proposito decre. S. Sy-
no. qui sint eligendi Cardinales capitul. si in quibuslibet. 1.
§. postremo, fess. 24.

Eorum consilio vniuersalis ecclesiæ administratio nititur
cap.

C

cap.

cap. optandum. 1. §. quæ vero. 25. fessione.

Cardinalium indulta quando valeant capitu. expedit. 18 fessione. 24.

Accessus & regressus tolluntur, fessione. 25. cap. cū in beneficijs.

Frugalitas & continentia, eo capitul. optandum.

Obligatur ad personalem in sua ecclesia vel diocesi residentiam. c. cum præcepto. 1. 23. fess.

De eorum quoque familiaribus loco suo dicitur.

Cardinales quatuor affirmare debent ad cathedrales promouendos qualitatibus iure, & ab ipsa sancta Synodo requisitis præditos. c. si in quibuslibet. §. omnes vero. 24. fess.

Cardinales episcopi munus consecrationis intra tres menses suscipere tenentur, & qua poena, nisi id fecerint, afficiantur. fess. 23. cap. ecclesijs. 2.

1 CHARITAS, est vinculum perfectionis, ea. fess. 18. c. vni. §. quoniam vero.

2 Secundo queritur. Quidquid in sacris literis diuina lege iubetur, aut vetatur duorum generum oritur ex altero. aut enim erga Deum, aut erga homines charitas in omni officio spectatur. Charitas autem proximi à charitate Dei oritur habet, atque ad eam tanquam ad certam regulam dirigenda est, catechif. in præcep. Honora patrem, vbi copiose de charitate scribitur, eo recurras.

5 SEPTIMO vtrum teneamur. catechif. ibi. id confirmat, cum ita scribat, Præterea charitas Dei ex ipso pendet, Deus enim per se, non alterius rei causa, summe diligendus est.

OCTAVO vtrum. Adde Conc. fess. sex. can. 11. de charitate in hominis iustificatione, requisita.

CASVS. De casuum reservatione constituit S. Syn. c. quoniam. 7. de casuum reservatione, & cano. 11. fessio. 24.

Catechismus. Commissio S. Syno. de catechismi confessione, fess. 23. de indi. lib. & catechif. &c. Qui postea summa facundia & eloquio diuino conscriptus est ad parochos, cuius necessitatem, & vtilitatem ad æternam salutem consequendam in operis initio demonstrat,

2 PRIMO vero queritur. De hoc agitur in exordio catechif.

Tertio

Tertio quis possit. De hac re traditur in catechif. de baptif. sacra. c. accedit. vbi quare sint adiuncti patrini. Item de tempore catechismi tractatur, cap. vlt. eo. tit.

SEPTIMO quando fit. Ad quæstionem hanc spectantia, lege catechif. eo. ca. vlt.

Causa. Addi possunt concil. Trident. constitutiones ad hunc titulum pertinentes.

Primo decisum matrimoniales causas ad ecclesiasticos attingere, cano. 12. de sacra. mat. fess. 24. sed non ad decanos vel alios inferiores, & vbi cognoscenda ob paupertatem litigantis, c. causæ omnes, ea fess.

Causæ cito expediendæ, vel terminandæ, eod. c. causæ. c. quoniam. 10. fess. 25.

Causæ omnes ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, etiam si beneficiales sint in prima instantia coram ordinarijs locorum duntaxat cognoscendæ, particulis exceptis. eod. capi. causæ, & quibus delegandæ, alleg. c. quoniam.

Causæ mercedum & miserabilium personarum, ac exemptorum, quomodo tractandæ, fess. 7. c. in exemptorum, pen. vbi innouatur, & seruari mandatur constitutio Innoc. iij. quæ incipit, volentes. cap. 1. de priuileg.

Ciuiilibus in causis quomodo procedendum, & quomodo exequendum, eod. c. fess. 7. & c. quamuis. 3. fess. 25.

Criminales causæ à quibus cognoscantur. c. causæ omnes, alleg. & cap. quam turpe. 4. fess. 25.

In eis quando & ad quem appelletur. c. eadem. 1. fess. 13. §. cum igitur. quomodo in appellatione procedatur. c. à sententia & c. seq. ead. fess. item quomodo executio facienda capit. quamuis. 3. fess. 25. & cap. statuit. 6. §. in criminibus tamen. ead. fessione.

CAVTIO. Adde cautionem adhibendam in peccatorum occasionibus vitandis, catech.

Censura. Censuræ & interdicta nedum à sede apostolica emanata, sed etiam ab ordinarijs promulgata, mandante episcopo, à regularibus in eorum ecclesijs publicandæ, atque seruandæ. c. censuræ. 12. fessio. 25.

2 CIRCUNSTANTIA. De circumstantijs in confessione

fione explicandis, quæ speciem peccati mutant, fess. 24. ca. ex institutione, ver. itaque. de confessio. idem catechif. eod. tit. c. sed quoniam, vbi etiã quæ sint huiusmodi circũstatiã.

2 **CLAVIS.** De clauium potestate quæ definierit, aut declararit S. Synodus, vide ca. 1. de necess. & insti. sacra. pœni. & ca. demum, de satisfact. necess. & fru. item can. 3. 10. & 15. fess. 14. & ca. sacrificium. 1. de sacr. ord.

23 Adde catechif. de ordi. sacra. & in expositione symboli, ad arti. Remissionem peccatorum, de earum etiam necessitate in ecclesia, nec non amplitudine & dignitate ca. cum igitur, item in cap. hætenus, de pœni. sacra. ad episcopos & sacerdotes pertinet, fess. 14. de min. conf.

CLERICVS. Clerici nomen vnde deductum sit, pulcherrime catechismus explicat, de sacra. ordi. cap. iam verò. Clericos etiam in sortem domini vocatos, ait S. Syno. ca. nihil. 1. fess. 22.

5 **QVINTO QVAERITVR.** Qui fori priuilegio gaudeant, cap. nullus. 6. fess. 23. eorum immunitates & priuilegia renouantur, ca. cupiens. 20. ver. decernit. 25. fess.

1 **CLERICVS, SECVNDO.** Clericorum vita & exemplum quanti momenti, ca. nihil. 1. fess. 22. cap. qui piẽ. 14. fess. 23. cap. optandum. 1. fess. 25. & cap. quam turpe. 14. ead. fess.

Continentia, eo. c. quàm turpe.

Vestitus & habitus quales esse debeant, ca. nihil, alleg. ca. quia vero. 6. fess. 14.

Gestus, incessus & sermones, eo. c. nihil.

Vita qualis. c. cum proprie, quod est fess. 14. proœmium, & cita. c. nihil.

Vitæ merita ex quibus deprehendantur, cap. minores. 23. fess.

1. 2. 3. 4. 5. **CLERICVS TERTIO.** Quæ vitare debent, eo. ca. cum proprie, & c. nihil, item cap. cum deceat. 2. fess. 21.

Mendicare non debent, & quomodo eis prouidendum, cap. cum non deceat, cita.

Clerici etiam exempti ab episcopo corrigi possunt, cap. ecclesiarum. 3. fess. 6. c. omnes. 4. fess. 14.

Delinquentes in loco decenti custodiendi, cap. statuit, sexta,

sexta, fess. vigesima quinta.

Turpiter & scandalose viuentes, quomodo puniantur. 21. fess. cap. quia. 6. & 25. cap. quam turpe.

Vsurpantes bonã ecclesiastica, cui pœnã subijciantur, ca. si quem. 11. fess. 22.

7 **VNDECIMO** vtrum. Matrimonium contrahere prohibentur. fess. 24. cano. nono. de mati.

Adde. clerici homicidã pœnã quã, & dispensatio, c. cum etiam. 7. fess. 14.

Degradatio & depositio, c. cum vero. 4. fess. 13. & c. statuit. 6. §. in criminibus. 25. fess.

Clerico vago & ignoto ac peregrino missas celebrare nõ licet, cap. quanta. §. deinde, in decre. de obser. & euitan. in celeb. mis. 22. fess. c. cum nullus. 16. 23.

Clerici coniugati quæ ministeria exercere possint, ca. vt sanctorum. 17. fess. 23. & quando fori priuilegio gaudeant, ca. nullus. 6. 23.

Clerici concubinarij, vide concubinarij. cætera quare in dictio. sacerdos, & in dict. presbyter.

1. 13. **CLERICVS,** quarto Clericis an liceat habere bona secularia, vide, ca. cum non deceat. 2. §. patrimoniũ. fess. 21.

SECVNDO quæritur. Extat Iulij Papæ. 3. extrauagans, ad hoc faciens.

9 **Decimotertio** vtrum. Est in hanc rem San. synodi decretum, ca. cum non deceat, allega.

10 **Decimoquarto** quæritur. Lege decretum concilij fess. 25. c. nemini. 2. de regul.

15 **Vigesimo** vtrum. Fructus beneficiorum ecclesiasticorũ qui non tuta conscientia percipiant, nec faciant suos, c. cum præcepto. 1. §. si quis autem, & in bulla Pij. 4. super residentia. item fess. 24. c. cum ecclesiasticus. 17.

2 **Coadiutor.** Coadiutores quando dandi sint, cap. quia. 6. fess. 21. & quomodo, & coadiutoris quomodo permittantur. c. cum in beneficijs. 7. fess. 25. de ref.

Cognatio. Cognatio spiritualis qua ratione & inter quæ contrahatur, fess. 24. c. docet. 2.

Collegium. A S. Synodo de collegijs hæc statuta. collegio-

giorum generalium priuilegia, c. præsentati. 13. sess. septi. & c. in super. 5. 14.

Collegia visitandi ius habent episcopi, sess. 22. c. episcopi octauo.

Puerorum collegium instituendum & qua ratione, statuit sess. 23. c. cum adolefcentium. 18.

Commenda. De his commendis & commendatis beneficijs decreta concilij, vide sess. 7. c. quicumque. 4. & 24. c. cum ecclesiasticus. 17.

Commendata monasteria visitanda decreuit ab ordinario, c. quæcunque. 8. sess. 21.

Vndecimo vtrum. Hæc quæstio expedita est sess. 24. c. cū ecclesiasticus, vbi pluralitas beneficiorum residentiam exigentium reprobatur, ibi legas.

Commissio. Adde statutum quibus causarum ecclesiasticarum, & ad forum ecclesiasticum pertinentium delegatio fieri debeat, ca. quoniam. 10. sess. 25.

Compositio. Compositio pro fructibus male perceptis prohibita. c. cum præcepto. 1. §. si quis. 23. sess.

Communicare. Vide infra. Eucharistia. cæterum scias & in catechismo dici communionem esse vnum de nominibus eucharistiæ. c. 1. de eucha. sacr.

Commutare. Commutationes vltimarum voluntatum quando & quomodo faciendæ, cap. in commutationibus. 6. sess. 22. & ca. contingit. 4. 25.

Concilium. Synodus frequenter accipitur pro generali concilio, in eodem Tridentino concilio.

3 SECVNDO vtrum concilium. Pontificis autoritas in omnibus salua intelligitur, sess. 7. in proæmio decreti de reformatione. c. si in quibuslibet. 1. §. quoniam. verò sess. 24. & cap. postremo, sess. 25.

Concilium indicere ad Romanum pontificem spectat, in bulla resumptionis concilij Tridentini sub Iulio. 3. pontifice Maxi. & 25. sess. circa finem, de recip. & obseru. decre. concil. in bulla Pij iij. super declaratione temporis ad obseruanda decreta conc. Trid.

Eius decreta ab eodem Pontifice confirmantur ead. sess.

de fine concilij & confir. peten. à Sanctis. Do. nostro.

Dubia quoque declarantur, eod. tit. de recip. & obser. de.

9 SEXTO quæritur. Concilio generali interesse qui debeant, lege bullam resumptionis concilij Tridentini sub Iulio iij. ponti. Max. item bullam celebrationis eiusdem concil. sub Pio iij. provinciali. c. provincialia. 2. sess. 24. diæcesano, quod synodi nomine vocatur, ibid. ad illud conuenire negligentes quo modo puniantur, in ead. bulla, sub Pio. iij.

Ex eisdem quoque locis intelligas quæ expediuntur in eis, & vtilitas eorum quæ.

Concilia potissimum provincialia quibus de causis renouanda & quo tempore, & item diæcesana. c. provincialia. præcit.

De quibus iudicent. c. cum præcepto. 1. sess. 23. c. cum adolefcentium. §. quod si cathedralium. & §. postremo. ead. sess. c. si in quibuslibet. 1. sess. 24. c. provincialia. c. Patriarchæ, circa fin. c. prædicationis. c. causæ. c. quæ alias. c. cum dignitates. c. quoniam. c. expedit, ead. sess. ca. mandat, circa fi. de inuoc. vene. & reli. sanct. ca. hæc omnia. c. magnam. c. quam turpe. sess. 25.

Quid in eis agi debeat. c. cogit. 2. sess. 25. c. quoniam. 10. c. cum potestas, in decr. de indul. ead. sess.

Concilium celebrantium officium, in decr. de modo viuendi, & alijs in concilio seruandis. sess. 2.

CONCVBINARIVS Concubinitus peccatum grauissimum, & quæ concubinariorum & concubinarum pænæ. c. graue. 24. sess.

Concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo vel extra, detinere clerici prohibentur, & in detinentes quomodo procedendum, & quæ statutæ pænæ. c. quam turpe. 14. sess. 25. catech. in præcep. non mechaberis.

Concubinarij quando dispensari possint, eod. cap. quam turpe.

8 CONDITIO. Condiciones in prouisione ecclesiæ reiiciendæ. c. in pluribus. 14. sess. 24.

CONFESSIO sacramentalis. Ea sic finitur in catechismo.

techismo. Eam igitur definiunt esse peccatorum accusatio-
nem, quæ ad sacramenti genus pertinet, eo susceptam, ut ve-
niam virtute clauium impetremus. Eius definitionis postea
singula verba explicantur. c. sed iam, de sacra. pœni.

Est pars pœnitentiæ. c. docet. 3. de par. & fruc. hui. sacr.
& cano. 4. sessione 14. catechif. de pœni. sacr. capitul. sed
quoniam.

2. 10. 11. 22. 24. **PRIMO** vero. Quomodo & quorum peccato-
rum faciendâ, Synodus nos instituit. c. ex institutione. 5. de
confes. & cano. 6. & 7. sess. 14. & secreta esse debet, ibid. de
conditionibus & circumstantijs ad confessionem requisitis,
accurate catechi. in. c. sed quoniã, & c. sed iam confess. & c.
sed iam ordo, de pœni. sacr. scribit. in eodem quoq; agitur de
ritibus & cæremonijs ad confessionem adhibendis. c. quẽ-
admodum, eo. tit. & quando faciendâ, eo. c. ex institutione.
& c. cano. 8. ses. 14. ad eucharistiam percipiendam necessa-
ria & quando. c. si. non decet. 7. de præpa. quæ adhib. & c. do-
ctæ & singulariter ut omnia, catech. de pœni. sac. c. sed quem
admodum.

3 **SECUNDO** quæritur.) Ad hæc legas catech.

16 **DECIMO** quinto.) in c. sed quoniam. de pœni.

19 **DECIMO** octauo.) sacr. & c. sed iam ordo.

CONFESSIO secundo. Catechif. c. sed quemadmo-
dum, eo. titul.

QUARTO vtrum. Diuino iure tenemur, Syno. sess. 14.
c. ex institutione, de confess. & can. 6.

Hoc sacramentum à Christo domino qui bene omnia, &
vnius salutis nostræ causa fecit, ob eius summam bonitatem
& misericordiam institutum esse. Veniæ impetrandæ causa
peccata confitemur, hæc catech. c. sed iam confess. eo. vbi de
hoc abunde scribitur, & in sacro conc. cita. locis. & qui con-
fiteri teneantur, idem catech. in capit. sed quemadmodum,
eo. tit. tradit.

SEPTIMO quæro. Hac de re. videlicet de effectibus
& vtilitate ac necessitate confessionis lectita Syno. sess. 14.
c. docet, de parti. & fruc. pœni. & c. ex institutione, de cõfir.
& illum catech. de pœni. sacra. c. hæc tenus.

CONFES-

CONFESSIO tertio. De hoc videnda nobis est Syno. in
ca. ex institutione, cita & cano. 6. sess. 14. catechif. de pœni. sa-
cramen. c. sed iam de ministro.

Adde, confessionum libros à pueris discēdos esse, statuit
S. Synod. c. adolescentium, 18. sess. 23.

Confessor. Confiteri cui debemus, & quis confessionis le-
gitimus minister, legito Syno. sess. 14. c. circa ministrũ. 6. de-
ministro hui. sacr. & abso. & cano. 26. item. 23. sess. quamuis,
catechif. quoque, de pœni. sacr. c. sed iam de ministro.

Illud etiam non præmittendum, si recte memini, Reue-
rendissimos interpretes concilij Tridentini declarasse archi-
presbyterum ciuitatis in sua tantum parochia confessiones
audire posse.

De confessionibus mensuris. & confessionibus monia-
lium, quid decreuerit S. Syn. videas cap. attendant. 10. de re-
gul. sess. 25.

Confessor tertio. In hoc repete quæ de confessore proxi-
me relata fuerunt.

Confessor quarto. De confessorum munere in satisfactio-
nibus iniungendis, vide sess. 14. c. demum, de satisfac. necess.
& fruc. catech. c. vlti. de pœni. sacr.

CONFIRMATIO diuina. Hoc sacramentum ab ec-
clesia cur confirmatio vocetur. est sacramentum, catech. de
cõfir. sacr. c. 1. conc. de confir. cano. 1. sess. 7. eius origo. catech.
eo. c. quoniam. confirmationis vocabulum vnde deductum
cap. itaque pastores, eo.

In ea character imprimitur in anima. de sacra. cano. 9. ead.
sess. c. quoniam. 4. sess. 24. nouam gratiam tribuit, & alij eius
sunt effectus, de quibus in catech. capit. itaq; pastores, eo.
peregregie docetur. Quare chrisma confirmationis sacramẽ-
tum appellatur, catechif. cap. quoniam, eod.

2 **PRIMO** vero. Confirmationis huius materia & forma
quæ, & tria in ea sunt obseruanda, & quæ, catech. eo tit. cap.
quoniam vero.

Huius minister sacramenti episcopus est, Syno. cano. 3.
de confir. sess. 7. cap. quoniam. 4. & cano. 7. sess. 23. catech. de
cõfir. sacr. c. docere. vbi etiam quare parrini ad huiusmodi sa-

D ramenti

cramenti administrationem aduocentur.

SECUNDO quæritur. Confirmationis sacramentum quomodo sit necessarium, catechi. c. docere, vers. atq; illud

De eius effectibus, iam prædixi. & cano. 2. sess. 7.

4 **Quarto** quæritur. Quibus, quomodo & quo tempore cõferendum, catech. præcita. c. docere, tradit, & c. itaq; eo. nou potest iterari, catechif. eo. c. itaq;

Adde seã suscepisse debet qui prima tonsura est initiã dus cap. prima. 23. sessio.

Inter quos cognatio spiritualis ex confirmatione contrahatur cap. docet. 2. de sacra. mati. sess. 24. catech. de sac. con fir. cap. docere.

Confirmationis sacramenti cæremonia & ritus qui, cum eorum explanatione, catechif. eo. c. itaq; §. restat nunc.

Confraternitas. Confraternitates visitandi ius episcopis etiam tanquam sedis apostolicæ delegatis tribuit S. Syno. c. episcopi. 8. sess. 2.

CONSECRATIO. primo. Prælatorum consecratio ubi, & quãdo celebranda & suscipienda. c. ecclesijs. 2. sess. 23.

Adde. Consecrationis panis & vini efficacia. c. quoniam. 4. de excell. sanctis. euch.

Consensus. De his nihil quod sciam in concil. præterquã quod consensus contrahẽtium in matrimonio necessarius, non parentum. c. tametsi. 1. de refor. mati. sessione. 24.

Conseruator. De conseruatore & eius potestate, & quibus de rebus conseruatoria litera concedantur, aut negentur, & quandiu durent, statuit S. Syno. c. in super. 5. sess. 14.

Constitutio. Hæc habes in vniuersum ex concil. Constitutiones ecclesiarum quædam approbantur. c. episcopi. 3. sess. 22. c. ratio. 5. sess. 25. Regulariũ etiam. c. nemini. 2. c. abbati. 7. c. libertati. 17. c. anathemati. 18. & c. abbates. 20. de regul. 25. sessione.

Quæ reijcantur. c. in pluribus. 14. sess. 24.

CONSVETUDO. Hæc addas ex concilio. in quibus loci consuetudo custodienda sit, eius autoritate. c. quia verò 2. §. si verò. 5. sess. c. episcop. 2. sess. 6. c. causæ omnes. 20. sess. 24. & c. statuit. 6. 25. sess.

Pro

Pro lege habetur capit. præterea. 2. de communione, sessione. 21.

Iurisdictionem tribuit officium. c. episcopi. 3. sess. 22. dat potestatem, vt quis concilio interfit, in bulla resum. conci. Trid. sub Iul. iij. & in bulla Pij iij. de celebra. eiusd. conci. c. prouincialia. 2. sess. 24. & c. cogit. 2. 25.

Contemptus. Aliquid de eo scribitur in catech. in expo. dom. ora. tit. de præpa.

Cõtritio. Pars est pœnitentiæ capitul. docet. 3. de perti. & fruc. pen.

Eam sic definit Syno. c. contritio, de contri. 14. sess. animi dolor ac detestatio est de peccato commisso cum proposito non peccandi de cætero. quam etiam ponit & explicat, catechif. de pœni. sac. cap. sed quoniam, & cap. quod autem. quo in loco alijs eam vocabulis declarari, & quenam ea sint, optime docet, necessaria, libera, voluntaria cap. contritio, cita. & cano. 4. & 5. sess. 14. catech. in eisdem locis.

2 **PRIMO** vero. 4. Secundo quæritur. 5. Tertio quæritur. catechif. in. c. sed quoniam, & c. quod autem.

Ad contritionem veram quæ sint necessaria, descripta tibi sunt in catechif. c. quod autem, alleg.

Attritio dicitur imperfecta esse contritio, eo capi. contritio, sessione. 14.

6 **Quarto** quæritur. Qua ratione paretur, & fructus eius, cõcil. eo. c. docet, & cano. 5. sess. 14. catech. c. sed quoniam non lotis. de pœni. sac. & c. quod autẽ, eod. vbi de vi ei⁹ & efficacia

Contritus sine confessione ad eucharistiam accedere non decet, sess. 13. c. si nõ decet, de præp. & can. 11. supra. cõfessio.

Contumacia. Crescente contumacia, seueriori canonum censuræ subiiciendam statuit S. Syno. c. 1. de refor. sess. 6. c. cõ beneficia. 3. 21. c. episcopi. 3. 22. cum præcepto. 1. §. eadem. 23 c. cum dignitates. 12. §. præterea. 24. & c. quanuis. 3. §. in causis. 25. sess.

CONVENTVS. Vide monasterium.

Chorea. Choreæ prohibentur clericis. c. nihi. 1. sess. 22. & c. dignitates. §. omnes verò. 24.

Correctio. De hac in concilio hæc statuta, quomodo

ea facienda sit à prælatis. c. ecclesiarum. 3. fess. 6. c. r. de refor. 13. c. omnes. 4. 14. & c. præterea, ead. fess. c. quia. 6. & c. quæcunque. 8. fess. 21. c. regularis. 14. fess. 25.

CRA PVL A. Repete. c. citata, supra Choreæ.

CRIMEN. De criminalibus causis quære, supra, causæ.

C V L P A. Hæc ex concil. adnectas. Culpa quomodo remittatur. cano. 30. fess. 6. an sine pœna. c. demû, de satisfact. neces. & cano. 12. fess. 14. catech. ca. sed nihil, vers. sed vt ad & cap. nunc ad tertiam, de pœni. sacra. salubriter & eloquenter tradit, & exponit.

Cupidus. Cupiditas malorum omnium radix. c. si quem. 11. fess. 22.

Cupiditas vitiosa cur prohibeatur, catech. in præcep. Nō concupisces, fol. 3.

Cupiditates propriæ etiam iustis aduersantur, idem in ver. orat. do. fiat vo. tua. fo. 2.

C V R A animarum. Non negligendam esse præcipit S. Syno. c. 1. & c. episcopi. 2. fess. 6. c. inferiora, & c. ordinarij. 7. c. beneficia, vbi laudabiliter exerceri mandat, fess. 7. ecclesijs cura animarum minime defraudari, ca. locorum. 8. ead. fess. recte exerceri eam. c. quæcunque. 8. fess. 21. & cap. cum præcepto. 1. fess. 23.

Curiositas. Quæ ad curiositatem quãdam aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiant, tanquam scandala & fidelium offendicula prohibentur. cap. 1. 21. fess. in decre. de purgat.

DE canus decanorum visitatio alias consueta de consensu episcopi facienda. c. patriarchæ. 3. fess. 24. causarum matrimonialium, & criminalium cognitio eis interdicitur, c. causæ omnes. 20. §. ad hæc, ead. fess. vide archipresbyter.

9. 10. 12. **DE CIMA.** Tertio quantum. Decimarum solutio debita Deo non impedienda, sed integre persoluenda decima & quibus & largius tenuioribus ecclesijs. c. non sunt ferendi. 12. fess. 25.

16 **Decimo** quæritur. De decimis ad laicos pertinentibus pars aliqua detrahenda pro seminari institutione, cap. cum adolescentium. 18. §. & quia. 23. fess.

De

Degradatio Duplex. verbalis & actualis, & quorum clericorum, & quibus præsentibus. c. cum verò. 4. fess. 13.

Delegatus. Quæ supra addidi in dictio. causæ, de causarum delegationibus, inde sumas.

Dæmoniacus. Nolo prætermittas quod catechismus nos admonet magnas esse hostium dæmonum vires, inuictum animum, immane in nos & infinitum odium: bellum etiam perpetuum eos gerere nobiscum, vt nulla pax esse cum illis, nullæ induciæ fieri possint eorum, externi sunt etiam impetus & impressiones ad intimas pugnas, qui & aperte nos petunt, & per curriculos influunt in animas nostras, vix vt ab illis cauere possimus, & quare principes & rectores tenebrarum harum appellentur ab apostolo, videas in exposi. vers. oratio. Do. & ne nos inducas, fol. 2. & 3. Quos nō oppugnēt, ibid. idem quibus modis vtatur ad tentandum, pro qui. ora.

Diaboli imperium, de pecc. orig. fess. 5. astutia ad nos perendum, de sacr. ext. vnc. fess. 14. Calcaneo insidiatur. de esse. hui. sacr. ea. fess.

Denunciatio. Denunciations in ecclesijs ante matrimonium, cur quomodo, & quo tempore faciendæ. c. r. de refor. matrimo. 24. fess.

Depositum. De verbali depositione quære supra, degradatio.

Desperatio. Habendam esse spem, catechif. docet multis in locis, potissimum in exposi. ora. do. in vers. fiat vol. tu. de præpa. hab. & in vers. Ne nos inducas, ad si. item de satisfact. circa fin.

Diaconus. Diaconorum institutio, & mentio in sacris literis, cap. cum autem. 2. fess. 23. c. vt sanctorum. 17. ead. fess. etas & continentia, & quales ad diaconatus ordinem assumendi. c. nullus, & c. subdiaconi. 23. dist. de eorum functionibus & munere, copiose catechif. de sacr. ord. c. iam verò vt, continētia, & consecratione, ibid.

Festis saltem solennibus communionem percipere debent. c. subdiaconi. 13. fess. 23.

Dies. Adde, festi dies sanctorum quomodo celebrandi. c. mandat, de inuoc. vene. & rel. san. & sac. ima. §. illud vero. c.

D 3

in sup.

in super de de elec. cibo. & c. fess. 25. de his, & quibus tūc absti-
nendum, & quibus incūbē dum, catechif. assatim in præcep.
memen. vt diem & c.

A regularibus seruandi quos episcopus præcepit. cap. cē-
sura. 12. fess. 25. festis dieb. ad suas parochias frequenter po-
pulus accedere debet. c. quanta. §. moneant. in dec. de obser.
& eui. in cele. mis. 22. fess. pastores residere, ca. cum præcep-
to. 1. fess. 23.

Festum corporis Christi mirum in modum à Syno. com-
mēdatur & approbatur, & ratio inductionis eius dici. c. nul-
lus, de cul. & vene. huic sanct. sac. adhi. & cano. 6. fess. 13. & c.
cum præcep. inter præcipuos residendi dies annumeratur,
fess. vigesima tertia.

Dignitas. Adde, dignitates cur iustitæ, quibus confe-
rendæ. c. cum dignitates. 12. fess. 24. non seruientes quid ami-
tant. fess. 23. c. episcopi. 3.

Dioecesis. Dioecesef quare distinctæ, cap. & quia. 9. fess.
decima quarta.

Discordia. Catechif. in præcep. Non loq. fal. tes. cap. pro-
hibetur.

Dispensatio. Dispensatio ad contrahē dum matrimoniū
quando quibus & quomodo detur. c. si quis. 5. de refor. ma-
tri. 24. fess. Item de homicidio. c. cū etiā. 7. 14. fess. c. liceat. 24.

De promouendo à quocunque cui & quando suffragen-
tur. De non promouendo ad annum, cap. facultates. 11. &
seq. fess. 7.

De non residendo. c. episcopis. 2. fess. 6.

In irregularibus ab episcopis quando fiant cap. liceat vi-
gesima quarta. fess.

Gratiosæ quando sortiantur effectum. c. dispensationes.
22. fess. & c. sicuti. 18. fess. 25.

Extra curiam ordinarijs committendæ, eo. c. dispēsatio.

Quomodo & quando concedendæ. c. si quis. 24. fess. de re-
for. mat. c. cum etiam. 14. fess. dispensationes, ca. liceat. alle.
ca. quam turpe. 25. fess. & c. sicuti, præ cit.

Disputare. Obstinatis disceptationibus non contēdendū
& verborū prolationem mitissima temperandam voce S. sy-
nod.

nod. docet. in dec. de modo viuen. & c. 2. fess. vide in Reperto.
inqui. in hac dict. cum Mandosianis ac meis annotatio.

Diuinitio. Lege Reperto. inquisi. cum meis ad ipsum an-
notatio.

Diuortio. ob multas causas fit inter coniuges quo ad to-
rum, seu quo ad cohabitationem separatio, cano. 8. de matri.
refor. fess. 24.

Doctor. addas ex concii. doctores cathedralibus præficien-
di. c. quicunque. 2. fess. 22. ac examini. c. expedit. 18. fess. 24.

Illis scholasteriæ conferendæ. c. cum adolescentium. 17. §.
deinde. 23. fess.

Pnariæ cum præbendis. c. apostolus. 8. 24.

Archidiaconatus & dignitates, cap. cum dignitates. 11.
ead. fess.

Item vicarij creari debent episcopi, qui sint doctores, ca.
capitulum. 16. 24.

Doctoris legitimi opera necessaria, catechif. in proce-
mio.

Doctrina fidei catholicæ quibus contineatur rebus, idem
in prin. oper. c. ergo.

Doctrinæ Christianæ capita quatuor, ca. omnis autem do-
ctrina. fol. 12.

Dominica. Die Dominico quid agere, & quibus abstine-
re fideles oporteat, catechif. in præcep. memento vt diem
sabb. & quare sabbatum in diem Dominicum translatum,
aliaque de eo alijsque festis diebus, lege catech. in illum lo-
cum, vide supra, dies.

§ Dominium. Domini tēporales vel principes à Deo con-
stituti sunt fidei & ecclesiæ protectores. c. cupiens. 20. fess.

Cogentes subditos matrimonium contrahere excommu-
nicantur. c. ita. 9. de refor. ma. 24.

Locum ad monachiam concedentes puniuntur. ca. de
testabilis. 19. fess. 25.

Episcopos paterno honore prosequi debent. c. non po-
test. 7. ead. fess.

Libertatem ecclesiasticam conseruare. c. cupiens cita.

Decreta concilij Tridentini obseruare, cap. tanta, fess. 25.
de

de recip. & obser. decr. concii.

D O S. Dotari debent raptæ à raptoribus cap. decernit. 6.
de refor. matri. 24. fess.

Dubium. Dubitare de quibus non debeamus. c. Quamuis
9. de inan. hære. fid. fess. 6.

In oratione dubitare non debemus, catechif. de præp. ad
hib. in orati. Domi.

Duellum. Duellorum vsus prohibitus capitul. detestabilis.
9. fessio. 25.

1 ECCLESSIA. Ecclesiæ nomine quid sit intelligen-
dum proprie: ecclesiæ & synagogæ differentia.

Multis nominibus vocatur.

Ecclesia militans & triumphans quare dicatur, & earum
differentia.

Ecclesiæ figuræ & similitudines, catechif. in arti. Symb.
Credo S. ecclesiam. c. 1. 2. & 3.

Ecclesia columna veritatis. c. principio. 1. de rea. præsen.
dom. no. 1. C. & c. fess. 13. Pia mater cap. cumque. 5. 22.

Edocta à Christo. & ab apostolis, can. 29. fess. 6. & in decr.
sanctiss. euch. sacra. 13. à spiritu sancto cap. Itaque. 1. laicos &
cleri. & c. 21. c. cum catholica, de purgato. 25. & c. sacrosancta,
de sacrif. mis. 22.

Communis mater, c. sacrosancta, de libr. delec. & c. §. quo-
niam. 18. Dei sanguine acquisita capitu. eadem. 1. de reform.
fessione. 6.

Christi sponsa dilecta cap. quoniã. 1. de sacri. mis. 22.

2 PRIMO. vero. Vnus est eius rector ac gubernator, in
uisibilis quidem Christus, quem æternus pater dedit ca-
put super omnem ecclesiam. visibilis autem Petri apostolo-
rum principis legitimus successor & c. ecclesiæ auctor Deus.
Ecclesiæ falsæ à vera dignoscendæ certissima regula quæ,
catechif. in artic. supra, cita. symb. capitul. aperiendæ, & c.
hæc igitur.

3 Secundo quæritur. Ecclesia catholica & apostolica erra-
re non potest in fidei ac morum disciplina tradenda, cum à
spiritu sancto gubernetur. ista cæteras omnes, quæ sibi eccle-
siæ nomen arrogant, vt quæ diaboli spiritu ducantur, in do-
ctrinæ

ctinæ & morum perniciosissimis erroribus versari necesse
est, catech. in cita. arti. c. hoc igitur.

5 Quarto quæritur: Ecclesia Romana omnium ecclesiarum
mater & magistra, cano. 3. de baptif. fess. 7. c. iã vero, de min.
sacr. ext. vn. c. & si missa. 8. de ref. 22. & c. insuper, de delici.
vigesimo quinto.

Adde. Ecclesia non iudicat de occultis, cap. tamen si. 1. de
matri. refor. 24. fess.

In quos iudicium exerceat, cap. cæterum. ij. de diff. sacr.
poen. & baptif. 14. fess. Hereticos inuitat ad concilium, in sal-
uo cond. confidit S. matris ecclesiæ decretis, ac disciplinæ ad
extremum esse acquieturos, in dec. proro. fess. 15.

Grauibus ac iustis de causis adducta, consuetudinem sub
altera specie communicandi approbavit, & c. c. præterea. ij.
de ecc. po. fess. 21. de vero sensu scripturarũ iudicat, de edi. &
vs. sac. lib. 4. fess.

In matrimonij impedimentis dispensat cano. 3. de sacra.
matri. 24. fess.

Eius benignitatem experiri non debet, qui eius salubria
præcepta temere contempsit, cap. si quis. 5. de matri. ref. vi-
gesima quarta.

De ecclesiæ potestate, c. ij. præterea fess. 21. c. 1. d. refor. fess.
6. ad fi. in procem. dec. de ref. fess. 7. & c. vniones. 6. ea. fess. in
dec. 1. Transla. conc. ad fi. & in decr. prorog. fess. 9. c. quoniã,
de cas. refer. 7. 14. cap. si in quibuslibet. 1. de refor. 24. in decr.
suspens. concii. ad fin. 16. fess. c. & postremo. 21. & in decre. de
indulg. 25. fess.

Ecclesiæ catholicæ ritus obseruandi, cap. 13. de sacra. fess.
septim.

Extra ecclesiam verus cultus non reperitur. catech. cap.
hæc igitur & cap. aperiendæ, cir. fin. in artic. Sanctã eccl.

Ecclesiæ catholicæ proprietates & prærogatiuæ quæ, eo.
c. aperiendæ, catechi.

Ecclesia materialis. Ecclesia domus Dei & orationis, cap.
quanta, de obser. & cui. in cel. mis. §. neminem vigesima se-
cunda fess.

Ecclesiarum regimen onus angelicis humeris formidan-
dum

dum. c. 1. de ref. fess. 6. quib. committendum, ibid. & c. ad cathedralium. c. inferiora, fess. 7. c. quicumque. 2. 22. cum etiam 7. 24. c. quoniam verò. 23. c. si in quibuslibet. 1. 24. fess.

Ecclesijs cathedralib. qui perficiendi. d. c. 1. fess. 6. & c. j. fess. 7. c. quicumque. 22. & c. 14. fessio.

Quomodo prouidendum, quando sunt exigui fructus. c. quoniam. 13. 24. & quæ pensionibus aut reservationibus fructuum grauari possint, quæ non, ibid.

Cathedrali ecclesia vacante supplicationes ac preces publice priuatimque habendæ. c. si in quibuslibet. 1. fessio. 24.

In ecclesijs cathedralib. penitentiarius, & qualis ab episc. instituendus. c. apostolus. 8. 23.

Earum pluralitas prohibetur. c. nemo. 2. fess. septi. & c. cū ecclesiasticus. 17. 24.

Ecclesijs parochialib. tenuium reddituum est prouidendum. Quæ pensionibus aut reservationibus fructuum non grauandæ. c. quoniam. 13. 24.

Ecclesiarum pluralitas reprobatur, vide supra. beneficium. ecclesiarum duarum diuersarum diocesium vnio damno fa. c. & quia. 9. fess. 14.

Ecclesiarum etiam patrimonialium & receptuarum contingente vacatione quid agendum. c. expedit. 18. 24.

Ecclesiæ nullius diocesis à quo visitandæ, c. quæ aliàs. 9. ead. fessione.

6 Quarto quaritur. Ecclesiæ collapsæ reparandæ. c. locorum. 8. septi. c. cum illud. 7. 21. vel transferandæ, eo capit. illud.

8 **SEXTO** quo ad ecclesiam. vide, supra beneficium.

Ecclesia tertio. Ecclesiarum bona iura, fructus, & alia occupantium pœnæ & obligatio capit. si quem vndecimo vigesimo secundo.

In ministrorum & pauperum vsus conuerti debent, ibid.

Adde. Ecclesiastica hierarchia quomodo ordinata. c. quoniam. 4. 23. & cano. 6. ibid.

Ecclesiasticam libertatem & immunitatem violari non permittendum, omniaq; iura contra violatores sibi edita in nouat, & obseruari præcipit. c. cupiens. 10. fess. 25.

Electio.

Electio. Electio in beneficijs quomodo fieri debeat, fessione. 24. capit. cum dignitates. 12. & c. expedit. 18. item. 25. c. ratio. 7.

Quomodo in beneficijs iuris patronatus. c. nemo. 12. fess. 14. & d. c. expedit.

Electio superiorum regularium qualiter habenda capit. in electione. 6. & c. abbatissa. 7. de regul. fessio. 25.

Decimo quaritur. Electio in dignorum irritanda. c. inferiora. 3. fess. septi.

Decimo quaritur. Quorum fieri debeat electio, decreuit fess. 6. c. 1. de ref. fess. 7. c. ad cathedralium. 1. c. nemo. 2. c. inferiora, & c. quicumq; 4. fess. 14. c. cum etiam. 7. fess. 22. c. quicumque. 2. fessio. 24. c. cum dignitates. 12. & c. expedit. 18. quæ atate. c. nullus. 6. fess. 23. non sine examine. c. præsentati. 13. fess. 7. & c. expedit. 18. 24.

Adde. Electi ad ecclesiarum regimen professionem fidei facere tenentur, item ad canonicatus & dignitates in cathedralibus ecclesijs. 24. fess. c. cum dignitates.

Electio. 3. Circa Papæ electionem emanauit vltimò constitutiopij pap. iiii. Circa vero moniales. in framoniales aliqua dicentur. de superioribus autsm. regularium vide supra. Electi. 1.

Eleemosyna. Eleemosynæ pro defunctis quomodo faciendæ. c. 1. de purgato. 25. fess.

Pro missis importune non exigendæ, in decr. de obser. & euitan. in cele. mis. §. atque.

Adde. Eleemosynarij quæstores prædicare prohibentur. c. quia. 2. §. quæstores. 5. fess. eorū nomē penitus statuit aboleri. c. cum multa. 9. 21.

Eleemosynas montis pietatis visitandi ius habent episcopi. c. episcopi. 8. 22. fess.

Eleemosynarum administratores rationem episcopo reddere tenentur, eod. c. episcopi. Addas ex catechi. de necessitate & vtilitate eleemosynæ, in præcep. Non fur. fa. c. iam verò huic.

Medicina est accōmodata sanandis animæ vulnerib. in ora. do. in ver. Sicut & nos,

Addenda orationi, ti. quæ ratio in oran. requi. sub finem.
Emphyteusis. In emphyteuseos ecclesiæ vsurpatores de-
cretum syno. ses. 22. c. si quem clericorum. 11.

EMPTIO. & veditio. Repete quæ, supra, ad dictio. alie
natio, sunt addita.

Episcopus. Episcopi & pastores ouium sæpe appellan-
tur & pontifices dicuntur accepto ab ethnicis nomine, qui
Principes sacerdotum Pontifices appellare consueuerunt,
est seruandus gradus ordinis sacerdotalis, catechif. de ordi.
sacr. c. iam verò. sunt episcopi & sacerdotes tanquam Dei in-
terpretes & internuncij quidam, qui eius nomine diuinam
legem & vitæ præcepta homines edocent, & ipsius Dei per-
sonam in terris gerunt. idem, ibid. in princ. tituli eorum fun-
ctiones & munera eisdem in locis describuntur.

Episcopi à spiritu sancto positi regere ecclesiam Dei, S. Sy-
no. c. 1. sessio. 6. c. quoniam. 4. 23. sess. in locum apostolorum
successerunt, & ad hierarchicum ordinem præcipue perti-
nent, eo. c. quoniam, presbyteris superiores sunt, eo. c. cano.
7. 23. c. statuit. 6. §. episcopis. 25. patres & pastores capit. non
potest. 17. ses. 25.

Ministri sacramenti confirmationis, ca. 3. de confir. 7. sess.
c. quoniam vero. 4. 23. cano. 7. 23. ordinandi ministros eccle-
siæ, eo. c. quoniam, & can. 7. supra omnes gradus constituti.
cap. si in quibuslibet. 1. 24.

A principibus & cæteris honorandi capitul. cum non po-
test. 17. 25.

A dignitatem obtinentibus iuuandi cap. cum dignitates.
12. sessio. 24.

Eorum est prima sedes & locus cap. statuit. 6. §. episcopis.
25. & c. non potest, ead.

Ac præcipua omnium rerum agendarum. auctoritas, eod
cap. statuit.

Episcopi qui sint eligendi. c. 1. de refor. ses. 6. c. ad cathedra-
lium. 1. 7. c. quicumque. 2. 22. c. si in quibuslibet. 1. 24. intra
quantum tempus consecrationis munus suscipere teneatur
c. ad maiores. 9. ses. 7. & c. ecclesijs. 2. 23. assumpti à Romano.
Pontifice, sunt legitimi & veri episcopi can. 8. 23.

Eorum

Eorum examen & testimonium quomodo faciendum. c.
in quibuslibet. 1. de refor. 24.

Episcopi quales esse debeant. c. 1. de modo viuen. & c. ses.
2. & c. 1. de refor. xij. ses. c. optandum. 1. 25.

Eorum familiares quales. eo. cap. 1. sessione. 2.

Supellex & mensa qualis. c. optandum. cita.

Verum cum alia quam plura de episcoporum onere, mu-
nere, iurisdictione & potestate constituta & definita sint à
syno. Tri. & in quibus etiam causis vt apostolicæ sedis dele-
gati procedere possint. item quando citandi, vt personaliter
compareant. eorum causæ etiam à Romano Pontifice termi-
nandæ? negligentia supplenda à metropolitano, & aliquan-
do à concilio prouinciali, & quando eis coadiutor dandus,
quando pænas incurrant, & quæ sint eis denegata & interdi-
cta, breuitatem compendij superaret, si omnia recenserentur,
sufficiat hoc monuisse lectorem, Synodum lecturus qui sin-
gula scire desiderat.

Episcoporum titularium licentia correctæ. c. & quoniam,
2. sessione. 14.

Episcopalis dignitas & grauitas conseruanda. c. non po-
test. 17. 25. sessione.

Euangelium. Euangelium fons omnis & salutaris verita-
tis ac morum disciplinæ. in scripturis sanctis per prophetas
ante promissum, à domino nostro Iesu Christo primum pro-
mulgatum, deinde per eius apostolos prædicari iussum. c. 1.
de cano, scrip. sess. 4.

EVCHARISTIA. Symbolum vnitatis & charitatis
c. 1. de Sanctiss. eucha. sacra. symbolum vnus illius corporis,
cuius ipse saluator noster caput existit. ca. ergo, de rat. insti.
sanctiss. hu. sacra. sess. 13.

Pignus futuræ gloriæ nostræ, & perpetuæ foelicitatis, eo.
c. ergo. Spiritualis animarum cibus ibidem.

Antidotū liberans à culpis quotidianis, & à peccatis mor-
talibus præseruans, eo. c. ergo.

Symbolum rei sacre, inuisibilis gratiæ forma visibilis. c.
commune, de excel. sanct. euc. super reli. fa. 13. ses. Verè ani-
mæ vita, & perpetua sanitas mētis, de vs. adm. hui. fa. c. quo

ad vsum, ea. fef. Panis angelorum, ibid. magnum mysteriū.

Eucharistiæ sanct. sacra. institutio. ca. ergo. deratio. insti. sanctis. hu. sacra. fess. 13. Excellentia super reliqua sacramenta. commune, de excel. san. euch. sup. reli. fa. ead. fess.

Cultus eius ac veneratio. ea. fef. de cult. & vene. &c. De eius item institutione & causa eius, de dignitate quoque & excellentia, & quibus nominibus alijs appelletur, & quid eucharistiæ nomine significetur, diuine catech. de euch. sac. ca. 1. duabus de causis à Christo instituta. c. nunc quod restat eod. tit. Est vnum ex septem sacramen. ibi. Eius materia que eo. c. 1. §. sed in primis, mirifice tradit, si & de eius forma. cap. sequitur nunc. eo. tit.

Eucharistia secundo. De ministro huius Sanctiss. sacra. ca. quo ad vsum. 8. de vsu admira. hui. sacra. fess. 13. catech. de eucha. sac. c. quod vero. §. iam de ministro.

1. 2. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 16. Eucharistia tertio. De preparatione quæ adhibenda est, vt digne quis sacram eucharistiam percipiat, ca. si non decet. 7. de præpa. & c. item de vsu admirabilis huius sacramenti. c. quo ad vsum. 8. de vsu admi. hu. fa. & can. 11. fef. 13. catech.

De his ibidem mirabiliter docet catech. c. verum docendum, eod. tit.

Sanctæ ecclesiæ lege interdictum est ne quis sine ipsius ecclesiæ auctoritate præter sacerdotes corpus domini in sacrificio conficientes, sub vtraque specie sacram eucharistiam sumat, syno. Trid. fess. 2 r. c. itaque sancta. 1. & cano. 2. catech. ca. quod vero. de euch. Sac.

7 QUINTO quæritur. Eucharistiæ sacramentum quando, quoties & à quibus sumendum, catech. cap. sed ne forte, eodem tit.

Eucharistia quarto. De huius admirabilis sacramenti virtute, & fructib. & effectibus, primo S. Syno. Tri. de rati. inst. san. hu. sac. c. ergo, & can. 5. fef. 13. catech. deinde, cap. verum quæ, & ca. verum hoc, seq. de eucha. sacra. & cap. hæc igitur, sub fin. §. sed nihil. eo. rem in exposit. ora. domi. in ver. Panem no. de pane spirituali.

In ea Christus continetur, Syno. de re. præf. Domini nostri.

ftri. & c. c. principio, fess. 13. & quomodo, ibid. c. commune. 3. de excel. san. euch. & can. 2. ea. fess. catech. copiose, cap. sed iam ad earum, cap. hæc igitur, & cap. iam vero, de euch. sac. vbi de trib. admirandis, atque suscipiendis in hoc san. Sac.

De transubstantatione vero sine conuersione, vide quid S. Syno. declarauit, ca. quoniam, de transubst. 13. fef. catech. c. sed illud eo. tit.

Eucharistia sanctissima est, vt sacramentum, & vt sacrificium, differunt autem plurimum inter se hæc duæ rationes, & quare. catech. c. quod vero. in postremis verbis, & in cap. nunc quod restat, de eucha. sacra.

Quantū à reliquis differat sacramentis, catech. nobis tradit eo. tit. c. 1. §. sed quantum, S. Syno. de excel. san. euch. ca. commune. 13. fess.

Eucharistiæ asseruandæ, & ad infirmos deferendæ consuetudinem seu morem omnino salutarem & necessariū statuit retinendū, c. cōsuetudo, de ass. sac. euch. sac. & can. 7. fef. 13.

Excommunicatio. 1. Excommunicationis gladius neruus est ecclesiasticæ disciplinæ ca. quamuis. 3. fess. 25. Quando ferenda. c. cum præcepto. 1. §. ead. 23. & d. c. quamuis.

Excommunicatus ad sacramenta, & fidelium familiaritatem non recipiendus, si monitus non respuerit, & si censuris annexus obdurato animo in illis per annum inforduerit etiam contra eum tanquam de hæresi suspectum procedi potest. eo. c. quamuis. §. excommunicatus. 21. fess. Nefas seculari cui libet magistratui prohibere ecclesiastico iudici, ne que excommunicet, & c. ibi.

EXECVTIO. Ad hoc propositum hæc à Syno. decreta. Executio quibus modis facienda, cap. quamuis. 3. fess. 25. Episcopi, etiam tanquam sedis apostolicæ delegati, in casibus à iure confesis omniū piarū dispositionū tam in vlti. voluntate, quā inter viuos, sunt executores. c. episcopi. 8. fess. 22.

EXEMPTIO. Exemptiones à Synodo restrictæ, & quorum. c. quoniam, xj. 24. fef.

10 NONO vtrū. In exemptorum causis cōstitutio Inn. iij. quæ incipit. volentes de priui. c. 1. hic alle. seruāda statuitur & innouatur, & insup alia addūtur. fef. 7. c. in exēptorū. 14.

Exor.

Exorcista. Exorcistæ quo tempore, & qua de causa instituti, cap. cum autem. 2. sess. 23.

Est tertius de septem ordinibus clericorum, & quæ potestas exorcistæ, catech. in cap. iam vero, de ord. sacra. & in ca. restat nunc. §. sequitur de bapt. sacra. & quomodo ab episcopo instituat, eo. c. iam vero.

¶ **F A B V L A E.** Secularia negotia fugere clerici debent ex constitutio. etiam concil. Trid. cap. nihil. 1. vigesima secunda sess.

Falsarius. Aliqua de his in catech. in præcep. Non loqueris con.

Familiaris. Familiares episcopi qualiter instruendi, & erudiendi. c. 1. de mo. vi. sess. 2.

Quando ab episcopis, quibus seruiunt, ordinari possint c. episcopus. 9. sess. 23.

Reditibus ecclesiarum ne eos augere studeant, interdicit episcopis, concil. cap. optandum. 1. §. omnino. 25. sess.

Familiaritas Cardinalium quos non eximat ab ordinarij iurisdictione, & qui familiarium privilegio gaudeant. cap. quoniam. 11. 24.

De familiaribus conseruatorias obtinentium, cap. in super. 5. sess. 14.

Feudum. Feudalia directis dominis statim acquiri Syn. de creuit, si locum in terris suis feudatarij ad monomachiam inter Christianos concesserint. c. de testabilis. 19. sess. vigesima quarta.

In feudorū ecclesiæ occupatores statutæ pænæ, sess. xxij. c. si quem clericorum. 11.

1 Fides. In diuinis multiplex est fidei significatio, hoc in loco de ea loquitur, cuius vi omnino assentimur ijs, quæ tradita sunt diuinitus. catech. in operis initio, c. docendi autē. hæc ad salutem consequendam necessaria, idem ibid. salutis initium, fundamentum & radix omnis iustificationis, cap. cum vero. 8. quomo. intelli. impi. per fid. gra. iustif. concil. sess. 6. sine operibus mortua & ociosa. c. hanc dispositionē. 7. quid sit iustif. imp. c. nemo. 11. de obser. mand. ead. sess. cano. 4. de sacri. 7.

Sine

Sine pœnitentia remissionem non præstat. c. circa ministr. 6. de ministr. sacri. conf. & abso. ad fin. sess. 14.

Cur sine operibus mortua. c. hanc dispositionem, & c. nemo, præcita.

Fidei vis & virtus, Syno. de Symb. fid. sess. 3. & c. hanc dispositionem. 7. quid sit iustif. sess. 6. comites capit. nemo de obser. man.

Primo quæritur. De his quæ in hac & 2. & 3. quæstione tractantur, videas catech. in operis exordio, c. docendi autē & Symb. fidei arti. 1. atq; cæteros.

8 Quinto quæritur. Ad hoc pertinens in catechif. in arti. 1. Symb. c. igitur credendi.

9 Sexto quæritur. De hoc catechif. in arti. Symb. Et sanc. ecclesiam. c. hæc igitur. quem legas & circa alia ad hunc titulum spectantia.

Adde. Fidei rudimenta & obedientiam erga Deum & parentes in singulis parochijs pueros doceri S. Syno. mandat. c. prædicationis. 4. sess. 24.

¶ **F O R V S.** Fori priuilegio qui gaudeant capit. nullus. 6. sessione. 23.

Fratres. De fratribus S. Ioannis Hierosolymitani à contributione seminarij. c. cum adolescentium. 18. §. & quia. 23. sess. de reliquis fratribus, vide regulares.

Fructus. Fructuum sequestratio quando vtenda. c. quæcūque. 8. sessio. 21. c. cum præcepto. 1. §. eadem. 23. quādo subtractio, eod. §. 1.

De occupatoribus ecclesiasticorum fructuum, & quomodo consumēdi, sess. 22. c. si quem clericorum. 11.

A quibus tuta conscientia percipi non possint, nec suos fieri, eo. c. cum præcepto. §. si quis autem. item ad eorum restitutionem quis teneatur cap. admonet. 8. §. & prædicationi. 25.

Fugere. Fuga ubi timetur, quid agendum, sess. 25. c. statuit 6. §. in criminalibus.

Funus. Funeralium quartā persolui Syn. decernit, & quibus. c. decernit. 13. sessione. 25.

Furtum. Furti nomine quid intelligatur & quid sit, quā

F sit

fit graue scelus, & imanitas, quot etiam genera furtorum, & alia ad hunc titulum respicientia, catech. eleganter docet in exposi. præcepti, Non furtum facies.

GRACIA. Gratia quid sit, apud theologos, catech. ex sacro conc. Trid. sess. 6. cano. 11. definit cap. sed vt ad baptisimi, de baptis. sacra.

De gratia præueniente S. Syno. c. declarat. 5. de necess. præpa. ad iustifi. & cano. 3. sess. 6. non ex operibus. c. cum vero. 8. quomodo intelli. imp. & c.

An peccatis amittatur iustificationis gratia. c. aduersus. 15. & in tit. sess. 6.

Per sacramenta confertur. cano. 6. sessio 7. catech.

Eam consecutum se esse, an quis scire valeat. c. quamuis, contra inan. hæreti. fid.

2 Gratia ad vacatura nemini concedi S. Syn. decernit. c. de cernit. 19. 24. sessio.

Gratia quando suum sortiantur effectum. c. maiores. 9. & c. facultates. 11. sess. 7. c. quoniam. 6. 13. c. & quoniam. 2. 14. c. dispensationes. 5. 22. c. ordinationes. 8. 23. c. cum in beneficijs. 7. c. statuit. 16. & c. sicuti. 18. sess. 25.

Adde, quæ sint ex sacro concil. prestanda gratis

GVLA. Ad hoc pertinet statutum S. Synod. c. nihil. 1. 22. sessio.

1 **HABITVS.** Habitus clericalis à quibus deferendus. c. nullus. 6. 23. & c. vt sanctorum. 17. ead. sess.

Habitus clericorum qualis. c. quia vero. 6. 14. sessio.

Etsi habitus non facit monachum, non tamen excusantur clerici vestes proprio congruentes ordini non deferre, ibidem.

5 Habitus religionis occultè non ferendus, post quinquennium non deponendus cap. quicumque. 19. de regul. 25. sessio.

Hæreditas. Hæreditariæ successiones beneficiorum prohibita. c. cum in beneficijs. 7. 24. sess.

Hæresis. Hæreticus qui dicatur, describit vel definit catech. in arti. Symb. Credo sanc. ecc. catho. nõ enim, inquit, vt quisq; primum in fide peccarit, hæreticus dicendus est sed qui ecclesiæ

ecclesiæ auctoritate neglecta, impias opiniones pertinaci animo tuetur.

De hæresi suspectus qui obdurato animo cæsuris annexus illis per annum inforduerit. c. quamuis. 3. in fi. sess. 25.

De hæresum nouementis, in proœmio sess. 7. cap. cogit. 2. vigesimo quinto.

Nouatores appellantur hæretici, ca. demum. 8. de satisf. de. ses. 14. sub prætextu euangelij libertatem carnis introducunt. c. 1. de sacr. mati. 24. sess.

Omnes anathematizantur in vlti. acclama. patr. in fin. concil.

Hæretici contentiosi, prauis homines. c. principio. 1. de rea. præf. do. no. & c. 14. sess. simulatores, cap. demum. 8. de satisf. nec. 14. eorum inueterata malitia. 25. de recep. & ob. dec. concil.

Eorum vana & ab omni pietate remota fiducia. c. quamuis. 9. de ina. hæ. fid. sess. 6.

Hæreses omnes anathematizari præcipit S. Syno. cap. cogit. 2. 25.

Hæresis non dissoluit matrimonij vinculum, cano. 5. de sacr. mati. 24. sess.

In hæresis crimine in foro conscientia licet episcopis tantum absolueret, ead. sess. c. liceat. 6. de refor.

De hæreticorum artibus, quibus sunt vsi ad impia dogmata infundenda.

Eorum item pestis quò irrepperit, catech. in operis exord. ca. nam vt omittamus.

Homicidium. 1. Homicidium prohibens, præceptum auditu iucundum.

Homicidium. 2. 3. Quod etiam homicidium hoc præcepton vernotetur, catechismus in præcep. non occides, amplè tradit Synod. quoque Trid. lege quod damnetur, & impediat ad sacros quem ordines promoueri, euique dispensatio denegetur, lege ca. Cum etiam. 7. sess. 24.

Homo. De homine multa scitu digna & necessaria saluti quæ non pertinent ad hic ab autore proposita, legas apud catech. in Symb. arti. 1. c. at vero. & seq. & alijs, in locis.

F 2 Honor.

Honor. Quid sit honor & honorare quam vim habeat, & quibus tribuendus & à quib. lege catec. affluneter in præcep. Honora patr. & c. ne tibi sim longus, cum mihi tempus à typographo festinante non concedatur.

Hospitalis Hospitalia vt diligenter gubernentur, ordinarios curare decernit fess. 7. c. curent. vlti.

16 Ea visitandi ius habent episcopi. c. episcopi. 8. 22. fess.

14 Ea obtinentes hospitalitatem exercere debent. c. admonet. 8. §. quod si. 25. fess.

Hospitalium priuilegijs quæ gaudeant, cap. in super. 5. 14. fess.

Eorum administratio vni ultra triennium non committenda, nisi aliter in fundatione cautum reperiatur, eod. cap. admonet. §. fin.

7 Hospitalia quæ dantur in titulum, vel administrationem fess. 23. c. cum adolescentium. 18. & fess. 25. c. admonet, cita.

Quæ quidem capitula siue constitutiones alia continent ad hunc titulum pertinētia, quæ per te legere, potestas erit.

A D D I-

ADDITIONES AD SECUNDAM PARTEM SUMMAE SYLVESTRINAE.

ACTANTIA. De exemplo imitandæ humilitatis D.N. Iesu Christi. Catech. in art. Sym. Passus sub P. Pi. c. postremo. D. etiam Amb. de off. li. 1. c. 18. scribit.

Ieiunium. Ieiunij virtus quæ. Conc. fess. 12. in decr. prorog. ad fi. & fess. 25. de delec. cib. & ieiun. Adde que dicta sunt in dicta. Gula. maxime quoque conferunt expositiones catech. in vers. ora. Do. Panem nostrum. itē ea quæ scribit in cap. quæ ratio in or. req. circa fi. vbi dicit ieiunium maxime esse cum oratione sociatum.

Ignorantia. Adde ex catech. in oratio. Do. ver. Et ne nos ind. Inscius est homo & sic indiget adiumento diuino.

Illegitimus. Vide supra, filius. & infra Ordo.

Imaginēs. Imagines Christi, & Deiparæ virginis, & aliorum sanctorum in templis præsertim habendas & retinendas, & qualis honor & reuerentia sit eis imperianda, sancit etiam Trid. S. Syno. 25. fess. tit. de inuo. vene. & relict. sanct. & fac. ima. & quæ sit fidelibus vtilitas ex eis, ibid.

Licere quoque eas in ecclesia habere, & maximo fidelium bono factum esse, & vt eas oporteat venerari, catech. non in eleganter docet in explicati. præcepti. Non hab. De al. & c. c. verum. & in ora. do. tit. quis sit oran.

Immunitas. Decreuit Syno. & præcepit sacrosanones & concilia generalia omnia, nec non alias apostolicas sanctiones in fauorem ecclesiasticarum personarum, libertatis ecclesiasticæ, & contra eius, violatores editas, quæ omnia speciali decreto innouat, exactè ab omnibus obseruari debere, alia que immunitate ecclesiastica restituenda & conseruanda statuit, quæ leguntur. 25. fess. c. 20. de refor.

Ex quib. concludi potest. Adde hæc respicientia decreta concii. vide fess. 22. c. quanta, in decr. de obseruan. & cui. in ce. le. mis. & supra, Ecclesia.

Imperium. Huc adijci potest quod de imperatoris officio S. Syno. eum censuerit admonendum .cap. 20. de refor. 25. fess. bona, census ac iura ecclesie vel beneficij, Montium pietatis, aliorumque piorum locorum occupans excommunicationi subijcitur, ca. si quem. 11. fess. xxij. similiter si locum ad monachiam concedit. c. detestabilis. 19. fess. 25.

Iura imperij in dominijs suis habent alij præter imperatorem & qui. c. sicuti. 9. 25. fess.

Quid honoris, & obseruantie genus quod sit ei tribuendum, videas catech. in præcep. Hono. pat. c. quibus. §. postremo.

Impossibile. Impossibilia non sunt Dei præcepta ad obseruandum. c. nemo. 11. de obser. man. fess. 6. & qui aliter dixerit, anathemati subditur, cano. 18. ea. fess. vide præceptum.

Indignatio. Indignari non debemus, quod nostras preces non audiat Deus, catech. in vlti. petitio. ora. Domi. §. illud denique.

4. 5. 6. 7. 8. 9. Indulgentia. In hac quoque rem. 8. Synod. prospexit. Indulgentiarum enim usum Christiano populo maxime salutarem, & sacrorum canonum autoritate probatum in ecclesia retinendum esse docet & præcipit: eosque anathemate damnat, qui aut inutiles esse asserunt, vel eas concedendi in ecclesia potestatem esse negant.

Potestas eas conferendi à Christo ecclesie concessa, atque huiusmodi potestate diuinitus sibi tradita antiquissimis temporibus, illa vsa fuit.

In his concedendis tamen quæ moderationem iuxta veterem & probatam in ecclesia consuetudinem adhiberi cupit.

Abusus earum emendari cupit, & qua ratione.

Prauos quæstus omnes pro his consequendis abolendos omnino esse statuit, quæ latius in decreto de indulg. fess. 25. continentur.

Cælestes ex sunt ecclesie thesauri non ad quæstum, sed ad pietatem exercendæ. c. cum multa, vlti. xxij. fess.

3 Infamia. Infamie poenam etiam incurrunt, qui pugnam in duello commiserint, eorumque patrini. fess. 25. cap. detestabilis, 19.

Inf-

Infidelitas. Incredulitate fides amittitur, ca. aduersus. 15. tit. quo. mor. perc. & c. fess. 6.

Ingratitudo. Ingrati in Deum homines, qui præbitam sibi ab eo diuinitus vberem materiam recte factorum, ad vitia illo permittente conuertant. catech. in petitio. ora. Do. & nenos indu. pen. char.

INIVRIA. Iniurias nasci, à quibus iura expectantur, ne farium est. c. ita. 9. de refor. matr. 24. fess.

7 Videndum est ne nos implacabiles cuiquam præbeamus vt Deus nobis ignoscat, catech. in ora. Do. de præcep. adhi.

In quæ incommoda nos incidamus. cum iniurias, quæ nobis illatæ sunt, condonare nolumus.

Remedia quæ sint iniurijs deponendis adhibenda, catech. in præcep. Non occides. fol. pen.

Parati & prompti esse debemus ad ignoscendum, obliuisci omnino non valentibus iniurias quid sufficiat. catech. in ora. Do. petiti. sicut & nos.

Iniustitia. De iustitia unicuique inuiolabiter ministranda, catech. in præcep. Non loq. con. pro. c. nunc explicemus.

INOBEDIENTIA. Vide obedientia.

Inquietudo. Repete quæ adfira sunt ad nomē auaritiæ.

Inquisitio. Ad hunc pertinent titulum, eiusque materiam quæ infra, de visitatione dicentur, ac de correctione sunt dicta.

Institutio. Institutio in beneficijs iuris patronatus episcopo reservatur. c. nemo. 12. fess. 14. & cap. expedit. 18. 24. & ad alios aliquando spectat, eo. c. expedit, & quædo faciēda ibid.

De institutione sanctorum ecclesie sacramentorum videas suis locis.

INTERDICTVM. Interdicta ordinariorū à regulis seruanda & publicanda in suis ecclesijs. c. censure. 12. fess. 25.

Interpretatio. Sancte matris ecclesie est iudicare de vero sensu & interpretatione scripturam sanctarum. contra sensum. quem ea tenuit aut tenet, aut contra vnanimen consensum patrum ipsam scripturam sacram interpretari nemini licet. fess. 4. de editi. & vlt. lib.

IN-

INVIDIA. Vide de hac catechif. in præcep. Non occid. circa fin. maxime, & in præcep. Non loqueris &c. capit. prohibetur,

Ira. Catechif. ibid.

- 15 Irregularitas. Licet episcopis in irregularitatibus omnibus & suspensionibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum, dispensare, &c. sessio. 24. c. licet. 6.

Iudæis De Iudæis hoc tantum in Synodo Trid. videtur actum, an per ipsam etiam literam legis Moyfi liberarentur à potestate diaboli, & mortis. c. 1. sess. 6.

De his etiam catech. aliqua scribit, sed ad hæc, de quibus hic quæritur, non pertinentia.

¶ Iudices delegati qui & quomodo eligendi. c. quoniam. 10. sessione. 25.

1. 2. 3. 5. 9. ¶ Iudex. Iudices laici ecclesiasticos impedire non possunt. c. quamuis. 3. sessio. 25.

Iudices ecclesiastici de matrimonijs cognoscunt. cano. vi. de sacra. matr.

- 4 **IVDEX** secundo. Iudices ecclesiastici à censuris ecclesiasticis abstinere debent: & deinceps, c. quamuis. 3. sessio. ne. breui causas finire, ac litigatorum artibus. seu in litis contentatione, seu alia parte iudicij differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competentia alia ratione occurrere. c. quoniam. 10. sess. 25.

Quomodo suas exequantur sententias capit. quamuis. præcit.

Iudicis impediens acta appellanti pæna quæ cap. causæ omnes. 20. 24. sess.

Iuste & ex legibus forensia iudicia exercenda, catech. in præcep. Non lo. con. P. T. c. nunc explicemus.

Iurare. Iurare quid quibus modis iuretur quotuplex ite iuramentum, eius causa & origo, quando liceat homines esse proclives ad peierandum, quot modis homines peierent. propter periurium diuersis supplicijs affligimur, & alia ad iuramentum legem, vim & religionem (ne te longa teneam oratio-

oratione Typographus enim opus accelerat) videas in illo per excellentiam salutifero catech. in præcep. Non assu. no. Domini Dei tui in vanum.

Iurisdictione Adde, iurisdictione ordinariorum nullis privilegijs aut exemptionibus impedienda. c. causæ omnes. 20. sessione. 25.

Iurisdictione capituli si qua eis competit, salva & intacta omnino relinquitur. c. statuit. 6. sess. 25. derefor.

Iurisdictiones ecclesiasticas locare non licet. c. magnam. 11. ead. sessione.

- 2 **IVS** patronatus vsus patronatus ex fundatione & constructione, vel ex dotatione esse debet. c. nemo. 12. sess. 14. & c. sicuti. 9. 25.

Quomodo probetur. eo. c. sicuti. & in alios non transferendum, ibid.

Quod abrogatum esse censetur, eo. c. sicuti.

- 7 **Præsentatio** & institutio qualiter & à quibus fieri debeat eo cap. nemo, & c. expedit. 18. §. si vero iuris patro. 24. sessione.

- 15 **Præsentandi** qui sint, eo. c. expedit.

IVSTITIA. Aliqua de iustitia traduntur & à S. Syno. Trid. & in catech. sed ad præsentem materiam pertinere non videntur.

L AICVS. Laici effici non possunt rite ordinati. c. quoniam. 4. de sacra. ordi. 23. sess. & alia de his statuit, quæ huic loco sunt aliena.

- 2 **Latria.** Nullus itaq; dubitandi locus relinquitur, quin omnes Christi fideles pro more in catholica ecclesia semper recepto latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic sanctissimo sacramento in veneratione exhibeant & c. hæc Syn. 13. sess. c. nullus. 5. de cul. & ven. & c. vide supra. Eucharistia. catech. in. 1. decalogi præcep.

Legatum. 4. Legata ad pios vsus quomodo exequenda. c. contingit. 4. 25. sessione.

Legatus. Legati de latere quæ impedire non possint ordinaris locorum. c. causæ omnes, 20. sess. 24.

Quomodo procedere debeant in appellationibus ad eos
G interpo-

interpositis, admittendis, & in concedendis inhibitionib. c. legati. 7. 22. fef.

Lex. Lex naturæ à lege scripta non diuersa. nemo enim est, quin sibi à Deo legem in animo insitam esse sentiat, qua bonum à malo, honestum à turpi, iustum ab iniusto possit discernere. cuius vis & ratio legis, cum ab ea, quæ scripta est, diuersa non sit, quis est qui vt intimæ sic scriptæ legis auctorem Deum negare audeat? catechif. de Dei præcep. in decal. cont. in prin.

Lex in decalogo contenta non est noua lex, sed naturæ lex illustrata. ibid.

Legis iussa difficultatem non habent. c. 1. eod. titu.

Legi obtemperandum, & legis obseruantia fructus, ibid.

Hocq; inter diuinas & humanas leges interest, quod hæ rebus tantum externis contentæ sunt: illæ verò, quoniam animum Deus intuetur, ipsius animi puram, sinceramq; castitatem atq; integritatem requirunt, catech. in præcep. Nō concupif.

Alia de lege quoq; vtrobiq; scribit catechif. quæ mihi breuitati ac velut scholijs incumbenti prætermittenda sunt, ac ostenso loco per te poteris inuenire.

Vide etiam supra, constitutio, infra. statutum.

Liber. Quia de libertate ecclesiastica, & libertate virginū Deo dicandam, libero arbitrio, de libris, de rebus sacris edendis, ac de vulgatalibrorum sacrorum editione. de libris prohibitis nihil attingit auctor, ideo & ipse non tangam. de his enim in concilio, & aliquid etiam in catech. tractatur, id tibi significasse sufficiat.

Literæ. Ex cōc. potes hæc addere in hoc proposito literarū

De literis cōseruatorijs cautū in eo est fess. 14. c. in super. 5

De commendatitijs, ead. fef. & c. quoniam. 2. & 23. c. ordinationes. 8.

De testimonialibus. c. quoniam. 5. 21. & c. ad minores. 5. 23 & c. subdiaconi, ead. fess.

De dimissorijs. c. non liceat. 10. fessio. c. abbatibus. 10. 23. & à quibus concedendæ, ibid.

Litigator. Litigatorum paupertati succurritur à Synodo. fef.

fessio. 25. c. causæ omnes. 20. & occurritur artibus. c. quoniā. 10. ead. fessio.

LOCATIO. Locationes si anticipatis solutionibus fient, nullatenus in præiudicium successorum, valida intelliguntur.

Locationes rerum ecclesiasticarum etiā auctoritate apostolica confirmatas S. Syno. irritas decernit, & quas, exprimitur in. c. magnani. 11. 25. fess.

Ludus. Ludus & luxus clericis prohibetur. c. nihil. 1. fess. 22. & c. cum dignitates. 12. §. vestitu. 24.

LXXVRIA. De tractatis in hoc capite. catechif. agit in præcep. Non machaberis, abunde. de in victu luxuria in oratio: Do, petito. Panem nos. q.

MAGISTER. Addas ex concilio, magistros grāmaticæ quæ ecclesiæ habere debeant, & vnde merces illis persoluenda redigi. c. 1. de refor. fess. 5. de eorum officio, & obftrictione. c. cogit. 2. 25.

Magistri in sacra theologia, vel iure canonico ad cathedrales assumendi, c. quicumque. 2. fef. 22.

Ad dignitates quæ scholasteriæ dicuntur, fess. 23. c. cū adolescentium. vlti. §. deinde.

Ad dignitates quasq; quibus animarum cura subest. c. cum dignitates. 12. 24.

Eligi debent pœnitentiarij. c. apostolus. 8. 24.

Et examinatores. c. expedit. 18. ea. fess.

Eorum priuilegium quod. c. 1. §. vlt. fess. 5.

Vide supra. Doctor.

Maiestas. Quibus Dei maiestas modis imminuatur, & lædatur, legas etiam catechif. in præcep. Nō assum. no. De. tu.

Honorandi etiam episcopi, reges & principes, nedum lædendi, in præcep. Honora patrem & c. c. quib. reb.

Maledictio. De hac catech. in præcep. Non aff. no. & c. & in præcep. Non loqueris & c.

Maleficium. Catechif. in præcep. Non habebis Deos alie.

Mandatum. Mandata Dei obseruanda, non grauiā nec impossibilia. c. nemo. 11. de obser. mand. & cano. 13. & 20. fess. 6. item ecclesiæ. c. vigesi. cita.

Mandata de prouidendo tolluntur. c. decernit. 19. 24.

Martyrium. Martyrum reliquiarum venerandę: secus affirmantes damnauit & damnat ecclesia. c. mandat, de inu. uene. & reli. san. fef. 25. catech. in præcep. nõ habe. Deos alie. c. verũ.

1. 23. Matrimonium. Matrimonium sacramentum magnum & vnum ex septem ecclesię sacramentis, perpetuum & indissolubile veteribus connubijs gratiam præstat. à Christo institutum, & gratiam confert. c. 1. de sacra. mati. & cano. 1. eod. tit. fefsione. 24.

Sancta res est, & sancte tractanda. c. ab aduentu, vlti. de refor. mati.

Fieri debet libero consensu, parentum voluntas non necessaria. c. tametsi. 1. & c. ita. 9. de refor. mati. ead. fess.

Cum denunciationibus præcedentibus in ecclesijs, quas remittere potest ordinarius.

In facie ecclesię celebrandum, parochi & duobus vel tribus testibus presentibus, quę sit forma coniungendi, describitur. qui aliter quã presente parochi, vel alio sacerdote de ipsius parochi seu ordinarij licentia, & duobus vel tribus testibus matrimoniũ contrahere attentabunt, eos sancta synodus, ad sic contrahendũ omnino inhabiles reddit, & huiusmodi contractus irritos & nullos esse decernit, prout eos suo decreto irritos facit & annullat cap. tametsi. 1. de ref. matr. fefsione. 24.

De non cohabitando ante benedictionem susceptam, & à quo, & in ecclesia.

De confitendis peccatis, & eucharistię acceptione, antequam contrahatur, vel saltem triduo ante matrimonij consummationem.

De retinendis etiam laudabilibus consuetudinibus, & ceremonijs prouincię eadem hortatur & optat. ibid.

Statuit etiam vt habeat librũ parochus, in quo coniugum, & testium nomina, diemq; & locum contracti matrimonij describat, quem diligenter apud se custodiat, ibid.

Aliaq; quoq; ibidem circa penas transgredientium legẽ huiusmodi decernit in alienos parochos & testes, & ipsos contrahentes, non seruato ordine & forma concilij.

Matri

Matrimonia clãdestina ecclesia semper detestata est, atq; prohibuit.

Ad catechismum vertitur oratio.

Matrimonium magnis & diuinis bonis ornatum est ita, vt inter alia catholicę ecclesię sacramenta vere & proprie numeretur, de sacra. mati. in prin.

Matrimonium vnde dictum, varijs nominibus appellatum eius definitio, & definitionis declaratio, apud catec. eo. tit. ca. matrimonium.

Inter quos esse potest, & quib; verbis contrahatur, non nõ cubitu sed consensu existit. eo. ca.

Duplex matrimonij ratio, nam vel vt naturalis coniunctio (coniugium, enim non ab hominibus inuentum, sed à natura) vel sacramentum, cuius vis naturalium rerum conditionem superat, considerandum est.

Vt natura constat & ad officium nature pertinet.

A Deo institutum esse, vt scriptum est in Genesi. masculinum & foeminam creauit eos & c. c. iam vero. eo. tit. indissolubile, ibid.

Matrimonij natura vt sacramentum est, & institutio, significatio, eo. tit. ca. sed quibus, cir. fin. & ca. iam vero.

Quibus de causis institutum. c. sed quibus, præci.

Durior matrimonij lex alicui non videnda, quod nulla vnquam ratione dissolui possit, & ratio.

Item de bonis & incommodis eius, & de vxorum adulterij causa dimissarum in gratiam virorum reductione, si eas delicti peniteat. c. ac ne forte. eod. tit.

Polygamia à matrimonij natura aliena, cur antiqui patres plures simul vxores ducerent, & libellus repudij in lege Moysi concessus, quorum vtrunque, ab euangelica lege sublatũ est, & in pristinum statum restitutum est, cap. iam vero, cita.

Fidelium coniugia perfectione & nobilitate Gentilium & Iudæorum matrimonijs longe præstat, cap. ac ne forte. eodem.

Matrimonij bona tria, & quę, ibidem. vsus quis, cap. inter cetera. eo. tit.

Matrimonium secundo. Aliqua de supra annotatis huc

pertinentia repetere non grauabit.

MATRIMONIUM. 5. Inter quos matrimonium possit contrahi, traditur in catechis. eodem titu. cap. matrimonium.

Matrimonium. 6. Impedimenta matrimonium impediētia & dirimentia contractum, cognatio spiritualis, ex causa baptismi, vel ex causa confirmationis contracta impedimentum iustitiæ publicæ honestatis, vel ex fornicatione contractum, & ad quos gradus sint hodie restricta, videas concili. Trid, statuta. 24. fef. de refor. matri. c. docet. 2. c. iustitiæ. 3. & ca. præterea. 4. & ca. seq. 5. & cano. 3. & 4. ca. fef. de sac. matr.

Item non consummatum, per solennem religionis professionem alterius coniugum dirimitur, cano. 6. ead. fef. de sacra. matri. est & aliud quod oritur ex raptu, quandiu raptus in potestate raptoris manserit ca. decernit. 6. ibidem.

De his etiam tractatur in catechis. de sacra. matri. c. ergo. §. sed quæ matrimonium.

7. SEPTIMO quæritur. de his quoque cautum, sicut supra. Matrimonium primo, meminimus, in ca. tametsi, de ref. matri. & ca. multi, fef. 24.

DECIMO quæritur, id etiam à synodo nō relinquitur intactum, eo. c. tametsi. §. in super.

1. 2. Matrimonium rursus. 7. Interdictum matrimonium clandestinum esse, prædiximus, matrimonium primo.

Causæ matrimoniales hoc tempore synodi sacrosanctæ decreto, episcopi tantum examini relinquuntur, cap. causæ omnes. 20. fef. 24.

Anatema vero percutitur si quis dixerit causas matrimoniales non spectare ad iudices ecclesiasticos, cano. vlti. ead. fef. de sacra. matri.

2 Antiquas solennium nuptiarum prohibitiones certis anni temporibus obseruari sancta synodus præcepit. In alijs verò temporibus nuptias solenniter celebrari permittit, & tempora declarat obseruanda, ca. ab aduentu. vlti. de refor. matri. ead. fef.

Illud adnectam, Sanctam synodum hortari, ne genus hominum vagantium ad matrimonium facile recipiatur, & quid

quid in his seruandum sit à magistratibus & parochis, hortatu canit & præcepto, ca. multi, de reforma. matri. fef. 24.

Matrimonium. 8. Supra matrimonium secundo de impedimentis matrimonij contractum impediētibz, atque dirimentibus, de quibus concilium constituit, & in catechis. scribitur locuti, nihil repetemus, nulli etiam cogendi, quo minus libere matrimonia contrahant, cum maxime nefariū sit matrimonij libertatem violare. nequis autem à temporalibus Dominis & magistratibus matrimonium inuitus adigatur contrahere, præcepit sub anathematis pœna ipso facto incurrenda concilium, ead. fef. c. ita plerumque.

MENDACIUM. In hanc sententiam concilium sentit ferendum non esse, vt mendacium, quod tanto perē Deo displicet, non modo ipsum impunitum sit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti, vnde statuit & decreuit, vt episcopus apud ecclesiam suam residens de surreptione & obreptione gratiæ sedis apostolicæ, quæ super absolutione alicuius publici criminis & falsis precibus impetratur, per se ipsum tanquam sedis apostolicæ delegatus, etiam summarie cognoscat, ipsamque gratiam postquam per falsi narrationem, aut veri tacurnitatem, obtentam esse, legitime constiterit, non admittat. c. & quoniã. 5. 13. fef.

Hoc linguæ vitium latissime patet, & in multas abit species: multis enim modis tum in iudicio, tum extra iudicium committitur mendacium, quos potes & ex catechismi in præceptum. Non loqueris con. prox. tuum fals. testimo. explicatione, nullo fere labore colligere.

Monet in principio hinc proficisci mala innumerabilia, eum sæpe maledici, hominis culpa facultates, fama vita, animæ salus amittatur, vel eius qui læditur, quod contumelias patienter ferre non possit, sed eas impotenti animo prosequatur: vel eius qui lædit, quod prauo pudore, & falsa cuiusdam existimationis opinione deterritus, adduci non possit, vt illi, qui offensus sit, satisfaciat.

Mendaciū consequuntur innumerabilia mala & quæ, maximum verò etiã illud in mendacio incommodū est, q̄ fere est in sanabilis animi morbus. c. nūc explicemus. §. adiūget. eq. ti. Mendi-

Mendicantes. Mendicare clericos non decet. ca. cum deceat. 2. fess. 21.

MENSA. Sancta synodus admonet, vt episcopi modesta supellectili, & mensa, ac frugali victu contenti sint, cap. optandum. 1. 25. de frugalitate & parsimonia in vniuersum, catech. in orati. Do. petitio. Panem nost. q.

Meritum. Merita hominum, dona Dei. c. hac igitur. 16. de fruc. iustifi. fess. 6. alia de meritis bonorum operum, & passio nis Christi in ipsa synodo, & catechismo tractantur, quæ vt aliena huic authoris proposito præterimus.

MISSA. Missæ verum sacrificium, verè propitiatorium. ca. quoniam. 1. & ca. quoniam. 2. & cano. 1. & 3. de sacri. miss. vigesima secunda.

2. Missa vulgari passim lingua non celebranda, cap. & si. 8. de sacri. miss. 22. fess.

Pie & pure peragendum, ca. quanta cura, de obser. & eui. in cele. miss. 22. fess.

5. 6. Horis debitis celebrandæ, & non in domibus priuatis eo. c. quanta, & quibus diebus. 23. c. qui pie. 14.

Missarum celebratio quibus præsentib. & vbi, & à quo non faciendæ, eod. cap. quanta, & cap. vt sanctorum. 17. vigesima tertia, fess.

8. Pro viuis & defunctis, quando in Christo mortui sunt, & nondum ad plenum purgati offertur, & cano. 3. 22. fess. & ca. cum catholica, de purga. 25. catech. eucha. sacri. c. quod si. In memoriam & honorem sanctorum interdum missas ecclesia celebrare consuevit, ca. & quamuis. 3. 22.

Generaliter quæ obseruanda & euitanda in celebratione missæ, etiam nouæ sint, videas in præci. c. Quanta.

De missæ sacrificio catechif. etiam tractat, de eucha. sacra. ca. nunc quod restat, & ca. quod si.

Mors. Mortuorum siue defunctorum commemoratio faciendæ. c. contingit. 4. 25. fess.

Mulier. Mulierum concubinarum poena, cap. graue. 8. vigesima quarta.

MVNVS. Munus non accipiendum à visitatoribus. c. patriarchæ. 3. 25.

NE-

NECESSITAS. Vrgens necessitas absentia excusationem præstat, cap. cum præcepto. 1. 23. fess.

Cognita rerum necessitate, naturæque imbecillitate patrem adire cogimur, & quæ necessitati nostræ superflua, cū alijs communicanda, catechif. in oratio. Domi. petitio. Panem nost. q. ad verba. Da nobis.

2. **NEGOTIVM.** Negotia secularia fugere debent clerici. fess. 22. c. nihil. 1.

Nominatio. Nominati ad beneficia non admittuntur sine examine ca. præsentati. 13. fess. 7.

Nomina quæ sint imponenda baptizatis, docet catechif. ca. vlti. de baptif. sacra.

NOVITIUM. Nouitij & nouitiæ quando ad professionem sunt admittendæ, ca. nulla. 16. de regula. 25. fess.

Nuptiæ. vide supra, matrimonium. Quod attineat ad hoc argumentum, non video quicquam à synodo tactum.

5. 10. **OBDIENTIA.** In Romanæ ecclesiæ obedientia se permanfuros spondere, ac iurare prouisi etiam de beneficijs quibuscunque curam animarum habentibus debent ex synodi decreto, cap. cum dignitates. 12. §. prouisi. 24. fess. in bulla Pij. iij. super for. iura. & alij commemorati in ca. cogit. 2. 25.

Debita præpositis obedientia impendenda, cap. cum honestius. 1. 14. c. in super. de delec. cib. 25.

Obedientia debita est de legitimis absentia causis. c. cum præcepto. 1. 23.

Obedientiæ votum fideliter obseruandum à regularibus, ca. quoniam. 1. de reg. 25.

ODIVM. Odisse correpti solent corripientes, vt subditi episcopos. c. quoniam. 6. fess. 13.

Odiu dæmonum in nos infinitum, & immane, catechif. in ora. Do. in petitio. Et ne nos ind.

Oeconomus. Oeconomus institutio sedis episcopali vacante ad quem pertineat, & eius officium quod, cap. capitulum. 16. vigesimo quarto.

ORATIO. Lectita de his catech. & magnam senties animi iocunditatem, & fructus capies vberimos ex lectione.

H

Scribit

Scribit enim de oratione. De necessitate orationis. De utilitate orationis. De partibus & gradibus orationis. De ijs que petenda sunt. Pro quibus orandum sit, & quis orandus sit. De preparatione adhibenda. Quæ ratio in orando requiritur. Deinde sequitur orationis dominicæ, suavis explicatio, Ieiunijs & orationibus vacandum pro Deo placando, syno. in decre. proro. 12. fess. & ca. 1. de mod. vi.

ORATORIUM. Ad diuinum cultum dedicata oratoria, ab ordinarijs designanda & visitanda. c. quanta de obfer. & eui. in cel. mis. 22. fef.

Ordinarius. Vide episcopus.

ORDO. Dubitare nemo debet, ait sancta Synodus, ordinem esse vere & proprie vnum ex septem sanctæ ecclesiæ sacramentis. c. cum scripturæ. 3. & cano. 3. 23. fess. per sacram ordinationem datur spiritus Sanctus, & imprimitur character. c. quoniam. 4. & cano. 4. ea. fef. & fess. 7. cano. 9. gratia confertur, cano. 7. & 8. fess. 7. c. cum scripturæ. 3. 23. catechif. de ordi. sacra. c. his igitur, & ca. vlti. & absoluedi potestas accipitur. c. quamuis. 15. 23. catechif. eod. cap.

A Christo institutus, cano. 3. 23. fess. catechif. de ord. sacra. cap. his igitur.

Ordines quidam maiores, quidam minores & qui sint. ca. cum autem. 2. & cano. 2. 23. fef. c. minores. 11. c. nullus. 12. & c. subdiaconi. 13. ead. fef. catechif. c. iam verò, de ord. sacra.

Diuerforum ordinum rationes que, d. c. cum autem, & c. vt sanctorum. 17. 23. catechif. c. his igitur, de ordi. sacra.

Ordo sic in catechismo, de ordinis sacra. c. his igitur, definitur. Est ordo, si propriam eius vim & notionem accipiamus, dispositio superiorum & inferiorum, rerum que inter se ita aptate sunt, vt vna ad alteram referatur. Paucis autem interpositis verbis concluditur ordinem vere ac proprie sacramentum dicendum esse.

Ordinis sacramentum consecratio, vel sacra ordinatio vocatur, & quare inter ecclesiæ sacramenta numerandus, ibid.

ORDO secundo. Ad ordines non nisi antea probati & examinati promouendi, cap. episcopi. 3. cap. ad minores, ca. nullus. 6. cap. sancta, & cap. ordinationes. 8. cap. facultates. 11. fess.

11. fess. 7. c. minores. 11. cap. nullus. 12. & cap. subdiaconi. 13. fef. 23. catech. c. sequitur, de ord. sac.

3 TERTIO queritur. De singulorum ordinum munere & officio catechif. c. iam verò.

5 QUINTO queritur. Cæremonijs & ritib. fiat ordinatio, cano. 5. 23. catech. eo. tit. c. sequitur.

7 SEXTO queritur. De hoc cauetur à syno. c. ordinationes. 8. cap. subdiaconi. 14. 23. de temporibus, videlicet, ordinationum. & c. minores, ead. fess. catechif. cap. sequitur, de ord. sac.

7 Quo sint ordine conferendi, cap. minores. 11. fef. 23. cano. 2. & ca. ad minores. 5. ea. fef.

8 OCTAVO queritur. Ordinationes sacrorum ordinum ubi celebrentur. c. ordinationes, cita.

9 Quomodo celebrandæ, eodem cap. & cap. sancta, antecedent.

Item qua ætate, cap. nullus. 12. 23. catechif. cap. sequitur, de ordi. sacra.

1. 2. 3. 4. 5. ORDO rursus. 3. Ordinare ministros ecclesiæ debet episcopus, cap. quoniam. 4. 23. non ordinantur nisi ab episcopo in sua diocesi residente, aut pro eo pontificalia exercente, cap. nulli. 5. fess. 6. cap. facultates. 11. 7. ca. & quoniam. 11. 14. à proprio, cap. ordinationes. 8. cap. episcopus. 9. & cap. abbatibus. 10. vigesimatertia, fess. per semetipsos, nisi egritudine fuerint impediti, cap. episcopi tertio, vigesimatertia, fess.

8 Episcopi ordinantis, & ordinatorum ab episcopo contra sacri concilij decreta pœnæ quæ, capitulis proxime præcita. & ca. non liceat. 10. fef. 7. c. episcopus. 3. 14. fess.

Item eorum qui ordinantur de licentia capituli sede vacante. c. non liceat, alle.

Item eorum, qui tantummodo à populo, aut seculari potestate, ac magistratu vocati & instituti, ad ordinum ministeria exercenda ascendunt, & c. c. quoniam. 4. 23. fess.

1 ORDO considerari potest. Ordinandus non est homicida voluntarius, ca. cum etiam. 7. 14. nec qui beneficium non habet vel aliud, unde viuere possit, ca. cum non deceat. 2. 21.

sess. prima tonsura non initiuntur qui confirmationem non susceperint, & fidei rudimenta edocti non fuerint, qui que legere & scribere nesciant, &c. c. prima tonsura. c. nullus. 2. 3. sess. ad minores ordines qui promouendi, ca. ad minores. 5. ea. sess. & qui subdiaconi, qui diaconi ordinari possint ac debeant. c. subdiacono. 13. ea. sess. ad presbyteratus ordinem qui assumendi. c. qui pie. 74. ea. sess. nullus etiam debet ordinari, qui iudicio sui episcopi non sit utilis aut necessarius suis ecclesijs &c. ca. cum nullus. 16. 23. sess. catechif. c. sequitur nunc, de ord. sacr. purgata prius sacramento penitentiae conscientia. catech. ibi. ordinationis in habiliu effectus. c. & quoniam. 2. sess. 14.

ORDO. 5. Repete quae praediximus titu. 3. nume. 8. & tit. 4. de catechif.

PAPA. Papa siue Pontifex max. vicarius Dei in terris, cap. 1. de refor. sess. 6. in bulla resumptionis concilij Trid. sub Iulio. 3. pon. max.

Pontifex Romanus catholicae ecclesiae pontifex.
Pontifex Romanus moderator vniuersalis ecclesiae. Petri successor. & Christi verus & legitimus successor.

Summus in eo dignitatis gradus, & iurisdictionis amplitudo diuinitus data, catechif. c. iam verò, de ord. sacr.

Eius auctoritas potestas ve suprema. eo. ca. 1. 6. sess. de tral. conci. sess. 8. & sess. 9. c. quoniam. 7. de cas. refer. 14. & ca. 1. 16. sess.

In omnib. salua intelligitur, sess. 8. in proemio, cap. vniounes, ead. sess. cap. si in quibuslibet. 1. de refor. 24. c. postremo. 21. vigesimo quinto.

Pontificis Romani est ecclesijs de pastoribus prouidere, ca. 1. de refor. sess. 6. c. si in quibuslibet. alleg.

Circa matrimonij impedimenta, constituere & dispensare, cano. 3. & 4. 24.

Concilium generale indicere, in bul. resumptio. concil. Trid. sub Iulio iij. Pont. Max. & 25. sess. ca. de recip. & obli. decr. concil. eiusque decreta confirmare. 25. sess. de fi. conci. & in confir. concil. eorum dubia declarare, de reci. & ob. decr. conci. formam examinis episcoporum approbare. cap. si in quibuslibet. 1. de refor. 24.

Pro-

Prouinciarum necessitatibus pro Dei gloria & ecclesiae tranquillitate consulere, cap. tanta, de recip. & obs. dec. concil. sess. 25.

Solicitudinem vniuersae ecclesiae ex muneris sui officio debet potissimum vt lectissimos tantum sibi cardinales asciscat, & bonos maxime atque idoneos pastores singulis ecclesijs praeficiat, ca. si in quibuslibet. 1. de ref. 24.

Episcopi auctoritate Romani pontificis assumpti, sunt legitimi & veri episcopi. 23. cano. 8.

Summus Romanus pontifex necessitatib. resignantium prouid. ca. cum ecclesiarum. 17. 24.

Ecclesijs exiguorum reddituum, & qua ratione, cap. quoniam. 13. ead.

Curat quae ad vniuersitatum studiorum, quae eius immediate protectioni & visitationi sunt subiectae, reformatione pertinent, cap. cogit. 5. 25.

Item dat praelato coadiutorem cum futura successione. cum in beneficijs. 7. 25.

De indulgentiarum abusibus quid vniuersali ecclesiae expedit, statuit. ea. sess. de indul.

Item de indice librorum vel suspectorum, vel perniciosorum, de catechismo, breuiario & missali. c. de ind. lib. & ca. vigesimo quinto.

Item prouidet, quando quis ad synodum prouincialem nolit accedere, ca. cogit. 2. 25.

De calicis concessione, sess. 22. cap. in super, super petitorio. conci. ca.

Animaduertit in episcopos non residentes, cap. 1. de refor. cir. fi. sess. 6.

Causae criminales grauiores contra episcopos, etiam haereticas, quae depositione, aut priuatione dignae sunt, ab ipso tamen summo Romano Pontifice cognoscendae & terminandae. cap. causae. 8. 13. & ca. causae. 5. 24. sess. item quando causa concubinatus, ca. quam turpe. 13. §. episcopi. 25. & quae iuxta canonicas sanctiones apud sedem apostolicam sunt tractandae, ca. causae omnes. 20. sess. 24.

Causae absentiae episcoporum legitimae ab eo, aut à metropo-

tropolitano &c. approbanda. c. cum praecepto. 1. 23.

Cardinalium consilio utitur in vniuersalis ecclesiae administratione. c. optandum. 1. §. quae vero. 25. fess.

Causas aliquas criminum grauiore suo potuit peculiari iudicio referuare. c. quoniam. 7. de cas. refer. 14.

Imperatores, Reges, vel alios bona ecclesiastica, vel locorū priorū occupātes ab anathemate absoluerunt. c. si quē. 11. 22.

Causas extra curiam quibus contra episcopos committat cap. cause. 5. 24. & quibus alias. c. quoniam. 10. 25. & quomodo quae sunt instantiae primae. c. cause omnes. 20. ead. fessio.

Nihil inconsulto Pontifice Romano nouum, aut in ecclesia haecenus inusitatum decernendum, fess. 25. c. mandat, de inuo. vene. & reli. sanct.

Et obedientia spondenda. c. cogit. 2. ead. fess.

PARENTE S. Obedientiam erga parentes pueri docendi. c. praedicationis. 4. 24. catechif. in praecep. Hon. pa.

PAROCHIA. Parochiae quare distinctae cap. & quia. 9. fessione. 14.

Quādo sunt nouae instituendae. c. episcopi. 4. 21. & c. quoniam. §. idemq; 24.

Vel distinguendae, fess. 14. c. quoniam. 13.

Et collapsae reficiendae, vel transferendae, c. cum illud. 7. 21.

Tenetur vnusquisq; parochiae suae interesse, vbi commode id fieri potest, ad audiendum verbum Dei. c. praedicationis. 4. fess. 24. item sacramenta suscipere. c. quoniam. cita. §. in ijs

Adde, parochialis ecclesiae reditus tenuis quomodo augeantur, quibus non vniantur. quae pensionibus, aut reservationibus non grauentur. c. quoniam. 13. fess. 24.

Illis vacantibus quid agendum. c. expedit, 18. ead. fess.

De parochi officio, quia necessarium est, & auctoris argumento non dissentaneum, non grauior quae S. Synod. constituit & praecepit, adiungere.

Parochi itaq; officium est plebem sibi commissam pascere salutaribus verbis, & quae docere & annunciare debeant cap. quia. 2. fessio. 5. c. qui pie. 14. 23. & c. praedicationis. 4. fess. 24. si vero fuerint impediti, per alios ab episcopo impensis eorum deputandos, & quibus temporibus, ibid. c. & si. 8.

de

de sacri. mis. 22.

Oues suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, sacramentorum administratione, ac bonorum omnium operum exemplo pascere, pauperum, aliorumq; miserabilium personarum curam paternam gerere, & in caetera munia pastoralia incumbere. c. cum praecepto. 1. 23. missam frequenter celebrare, & quibus maxime diebus. c. qui pie. 14. fess. 23. In suis ecclesijs residere. c. episcopis. 2. fess. 6. c. cū praecepto. 1. 23. Decreta matrimonij obseruare, publicare & explicare, nuptiarum benedictionē facere, librum matrimoniorum, ac baptizatorū habere. c. tametsi. 1. & c. docet. 2. de refor. mat. 24. ad Synodū dioecesanā accedere. c. prouincialia. 2. ead. fess. c. cogit. 2. 25. baptizādo quaedā obseruare. c. docet, alle. omnē humanū carnis affectum erga propinquos deponere, alia multa obseruare. c. optandum. 1. 25. decreta concilij recipere, obedientiam spondere, ac haereses publicē detestari, & anathematizare. c. cogit. 2. ead. fess. hospitalitatem seruare. c. ad monet. 8. 25. Exponere ea, quae in missa leguntur. c. & si. 8. de sacri. mis. 22. c. quāta. §. quārūdā, de obser. & eui. in cele. mis., ead. fess. Pueros fidei rudimenta, & obedientiā erga Deum & parentes docere: vim & vsum sacramentorum explicare lingua vernacula. & iuxta formam à S. Syno. in catechesi singulis sacramentis praescribendam. sacra eloquia & salutis monita explanare. c. praedicationis. 4. & c. v. fidelis. 7. fess. 24. & quibus diebus, ibid.

Illam omnia quae S. Romana ecclesia omnium ecclesiarum mater & magistra statuit, necnon ea quae tam in concilio Tri. quā in alijs oecumenicis statuta sunt, quibuscunq; fidelibus commendare, omniq; diligentia uti, ut illis omnibus, & ijs praecipue sint obsequentes, quae ad mortificandam carnem conducunt, ut ciborum delectus & ieiunia, vel etiam quae faciunt ad pietatem augendam, ut dierum festorum deuota & religiosa celebratio, monere populos crebrō, obedire praepositis suis &c. c. insuper, de delec. cib. 25. catechif. de parochi officio, in prin. c. ergo, & in opere toto.

Parochi paupertati succurritur, & qua ratione. c. episcopi. 4. 25. cap. quoniam. 13. 24. imperitiā & malae vitae occurritur,

ritur,

ritur cap. quia. 6. 2.

Alia legito in dictio. sacerdos, & in dicti. clericus.

PATER. Patris nomine qui vocentur, catechif. in præcep. Hon. patr. c. quibus. & de filiorum erga patres officio, & inuicem parentum erga filios, ibi.

Patientiam, Patientiam, animiq; constantiam in perferendis propter iustitiam doloribus, sed etiam in morte oppetenda, catech. in arti. symbo. Pass. est. & c. c. vlt.

PATRIARCHA. Olim in vniuersa ecclesia præter summum Romanum pontificem quatuor tantum Patriarchæ numerabantur, neq; dignitate pares. Constantinopolitanus ob imperij maiestatem altiore locum obtinuit. proximus est Alexandrinus. Tertius Antiochenus, vbi Petrus primo sedem locauit. Extremum gradum habet Hierosolymitanus, & c. vbi sequitur de Pontifi. Roma catechif. de ord. sacra. c. iam verò, circa fin. in quarto gradu collocantur, id est primi supremique patres. vide supra, metropolitanus. reliqua.

Peccatum. Peccata omnia mortalia in confessione recenda, ac eorum circumstantiæ explicandæ, quæ speciem peccati mutant. c. ex institutione. 5. de confess. 14. fess. catechif. c. sed quoniam, de poenit. sacra.

Peccatorum remissio quomodo fiat. c. quamuis. 9. de inahære. fid. fess. 6. per quem. c. si ea, de nece. & inst. sac. poe. 14. c. circa. 6. de minif. sacra. conf. & abso. c. demum. 8. de satisf. nec cano. 3. 6. 9. 10. 11. & 13. fess. 14. c. sacrificium. 1. 23. & cano. 1. de sacr. ord. 23. catechi. de poeni. sacra. c. sed iam de ministro. & cap. hactenus. eod. tit.

Peccatum originale quomodo tollatur, deque eius materia, de pecca. ori. c. vt fides, fess. 5. De eo catech. in præcep. Non concupif. §. itaque hoc interdicto, & in orati. dom. petitio. Fiat vo. tu. §. itaque in ea.

In peccatum veniale etiam iusti quandoq; cadunt. c. nemo autem. de obser. man. & cano. 23. fess. 6. cate. in ora. de petitio. Et dimitte no.

5-7 In ea frequenter labimur. in confessione taceri citra culpam, multisque alijs remedijs expiari possunt. c. ex institutione,

tionem, de confessio. 14. catechif. cap. sed quoniam, de poenit. sacra.

Alia de peccatis in catech. traduntur veluti qualiter peccatorum recognitio esse debeat, eorum turpitudine, pestis, macula, & reatus. peccatum semper insequitur Deus. peccata poenitentibus condonare semper promptus est & paratus Deus: peccatis Deus offenditur, peccatum semper insequitur ira Dei. peccata sine Dei auxilio vitare non possumus, catechi. in orati. Do. in petitio. Fiat volun. tu. §. quo circa, & alia iractantur, ibidem, & in petitio. Et dimitte nob.

Peccatum insequuntur duo, macula, & pena. c. sed iam ordo, de poeni. sacra. Trid. syno. fess. 14. c. demum. 8. 14. fess.

Peccatorum nostrorum immanitate auersus à nobis Deus nostris non benedicit operibus, catechif. in orati. Do. in petitio. Pan. nost. q.

Peccatum natura quando existat, catechif. in præcep. Nò concupi. §. ob eam præterea.

PENSIO. Pensiones extinguere quando non liceat. c. cum non deceat. 2. 21. Quando minuantur, cap. cum adolescentium. 18. §. ad hanc autem. 23. quib. ecclesijs imponi non possint, ca. quoniam. 13. §. ad hæc. 24. & quibus habere non permittatur, ca. vt pat. ernç. 15. 25.

Pœna. Pœnarum genera in clericos pro varietate delicti constituta. c. quæcunque. 8. fess. 14. c. quam turpe. 14. & cap. statuit. 6. ea. fess. 25.

Pœna violentium saluos conductus. 15. fess. in sal. cond. §. in super.

1 Poenitentia. Poenitentia quid, cap. cæterum, de differ. sacra. poeni. & bap.

Dicitur secunda post naufragium deperditæ gratiæ tabula. c. qui verò. 14. de lap. fess. 6. & cano. 2. de sanc. poen. sa. 14. catech. de pe. sacr. in prin. & c. 1.

Varia eius notio, & potestas, catech. c. 1. eo. tit.

Varia eius significationes, & quomodo differant. catech. ibidem.

4 Quid contineat. c. qui verò. cita. c. docet. 3. de par. & fruc. hui. sacra. & cano. 3. fess. 14. catech. c. vt autem. 1. cir. fi. eo. tit.

Cur & quando, & à quo instituta, cap. si ea. de nec. & insti. sacra. poen. & cano. 1. de san. poeni. sacra. 14. & est vere & proprie sacramentum, ac necessaria. ibid. catech. ca. sed docendum, eo. tit. & in prin. titu. ante aduentum Christi non erat sacramentum. eo. c. si ea. & catech. ibid. Iteratur, ca. ceterum. 2. de diff. sacra. poen. & bap. catechif. eod. titu. in prin. & cap. quod vero.

Quid differat à bap. eo. c. ceterum. & cano. 1. & 2. fef. 14. catech. de poeni. sacra. in prin.

Poenitentia partes integrales & quasi materia contritio confessio & satisfactio, ca. docet. 3. de parti. & fruc. poeni. & cano. 4. fef. 14. catech. c. sed quoniam & ca. quod vero.

7 Eius forma. Ego te absoluo &c. eod. ca. docet, & catechif. eod. cap. quod vero.

2.3. Poenitentia publica quando imponenda, & in aliud poenitentia genus secretum potest episcopus commutare, ca. apostolus. 8. fef. 24. & catech. de satisfact. c. nunc ad tertiam, eo. tit. de poeni. sacra.

Poenitentia fructus, & utilitas, ca. docet. 3. de par. & fruc. hui. sacra. c. si ea. 1. de nec. & insti. sacra. poeni. & cano. 5. fef. 14. & de satisfact. nece. & fruct. cap. 8. ead. fef. catechif. cap. sed nihil. eod. tit.

Ritus etiam, qui ad hoc sacramentum adhibentur, qui catechi. c. quod vero. §. diligenter. eo. tit.

Quibus gradibus ad poenitentiam licet ascendere, catech. c. sed docendum, de poeni. sacra.

Poenitentarius in omnibus cathedralibus ecclesijs, vbi id commode fieri potest, cum vnione praebendae ab episcopo instituendus, ca. apostolus. 8. fef. 24.

PERCVSSIO. Facit ad hoc, ca. cum etiā. 7. fef. 14. catech. in praec. Non occid.

4 Peregrinus. Peregrino sacerdoti missam celebrare non licet. §. deinde de obser. & eui. in cele. mis. 22. fef. & ca. cū nullus. 16. 23. nec ordinandus, vide supra, ordo.

PERIVRIUM. De Periurio catech. in praec. Non loqueris con. pro.

Permissio. Permissio in Deo quomodo intelligatur, catechif.

chif. in ora. do. peti. Et ne nos ind. §. ducimur autem.

Petitorium. Hoc in loco possumus illud appingere, quomodo petitores, & accusatores monendi sint, catech. in praec. Non loque. c. nunc explicemus.

Petere à Deo quid debeamus, catechif. in ora. do. petiti. Sanct. no. tu. Aduen. re. tu. fiat vol. tua. Pan. nost.

POPVLVS. Populo numerofo quomodo prouideatur ca. episcopi. 4. fef. 27.

Populus in sua parochia tenetur audire verbum Dei. c. praedicationis. 4. 24.

Quando compellatur subministrare necessaria parochis, eo. ca. episcopi, & cap. quoniam. 13. fef. 24.

PORTIO. Vide praebenda.

Possessio. Possessio triennalis quibus non suffragetur, ca. cum pleraque. 2. 1. de regul. 25.

Postulatio. Repete quae antea addimus dictioni, Petitorium.

Praebenda. Praebendae quibus conferendae, ca. cum dignitates. 12. §. neminem, 24. quomodo. c. ratio. 5. fef. 25.

Tenues vt augenda, fef. 24. c. in ecclesijs. 15.

Praebendas obtinentes residere tenentur, & quando eis abesse liceat, ca. cum dignitates, all. §. praeterea.

Praecedentia. Praecedentiae controuersiae episcopi compositioni demandantur, ca. controuers. 13. 25.

Non generatur praedictum, si ita decernatur, cum non in suo quis sedet loco, fef. 2. de mo. viu. §. vlti. & fef. 25. de loco orato.

Præceptum. De Dei praecceptis in decalogo contentis, & singulorum expositionem luculentam, videas in catechif. tit. speciali.

Præcepta Dei sunt possibilis, & obseruanda fef. 6. ca. nemo. 11. de obser. mand. de que illi. nec & possib.

PRECES. De precibus assidue Deo faciendis, & earum efficacia, quod ad argumentum non pertinet auctoris, catech. leg.

1. 2. 3. 4. Praedicationis munus praecipuum episcopi archipresbyteri quoque, plebani & quicumque parochiales, vel alias curam animarum habentes ecclesias quocumque modo ob-

tinent, & qui parochialis appellatur ac regulares approbati, & de quorum licentia & qui alij episcopis, ac parochis impeditis. c. quia. 2. fess. 7. & c. predicationis. 4. fess. 24. de quibus rebus, & quo tempore prestandum, ibid. & c. cum catholica, de purg. 25. catech. in operis exordio. attente audienda, cath. in præc. Memēto vt diem & c. ad versu. sex die. 5.

Eius utilitas, eod. c. quia, & catech. ibid.

Prædicatores qua de re & quomodo corrigendi. c. quia, cita. §. si verò, fess. 5.

Prælatus. Vide supra. Episcopus. Integritas Præsidentium salus est subditorum. c. i. de refor. fess. 6.

Princeps. principes à Deo constituti sunt fidei & ecclesie protectores, & quod eius in ecclesiam officium. c. cupiens. 20. fess. 25. & quod aliud catech. in Symb. arti. Et in Iesum cap. Iesus.

Vsurpatores bonorum & fructuum ecclesiasticorum piorumq; locorum vel impeditores, ne ab ijs, ad quos iure pertinent, percipiantur, anathemati subijciuntur cap. si quem, 11. fessione vigesima secunda.

Item cogentes subditos matrimonium contrahere capita. 9. 24.

Locum ad monomachiam concedentes poenis quibusdam subduntur. c. detestabilis. 19. fessione vigesima quinta.

Episcopos paterno amore, ac debita reuerentia prosequi debent. c. non potest. 17. fessione vigesima quinta.

Libertatem ecclesiasticam conseruare capit. cupiens. 20. ead. fessione.

Decreta concilij Tridentini, ne deprauari aut violari permittant, sed ab omnibus deuotè recipi, & fideliter obseruari, operam præstent. c. tanta, de recip. & obs. de con. ead. fess. auxilium suum præbere, & auctoritatem interponere requisiti episcopis, abbatibus & c. c. Bonifacij. 5. & c. hæc omnia. 22. eo. tit. & fess.

Priuilegium. Priuilegia perturbationem in episcoporum iurisdictione excitare, & exemptis occasionem laxioris vite præbere dignoscuntur. c. quoniam. 11. fess. 24. & ad leges transgrediendas aditum aperire. c. sicuti. 18. fess. 25.

Schola-

Scholarium priuilegia quæ, c. i. de refor. §. vlti. fess. 5. c. præsentati. 13. fess. 7. c. in super. 5. 4. c. nullus. 6. 23. c. statuit. 6. §. qui vero. xxxv.

Priuilegia de non residendo tolluntur. c. episcopis. ij. fess. 6. & alia. c. quoniam. 11. fessione vigesima quarta.

Procuraciones. Procuratio non exigenda à visitatoribus. c. patriarchæ. 3. §. visitationum autem. 24. fess.

PRODITIO. Catech. in præcep. Non fur. fa.

Professio. Professionem intra quantum tempus regulares faciant, & quomodo emittenda. c. in quacūq;. 15. c. nullus. 16. & c. libertati. 17. de regul. fessione vigesima quinta.

Professionem fidei facere tenentur prouisi de beneficijs quibuscunq; curam animarum habentibus, item de canonicatibus, & dignitatibus in ecclesijs cathedralibus, & coram quo & quando. c. cum dignitates. 12. fessione vigesima quarta.

PROVINCIA. De prouinciali concilio vide supra. Concilium.

Prouinciales ad effectum electionis faciendæ non liceat amplius constituere. c. in electione. 6. de regul. xxv.

Purgatorium. Confirmat esse purgatorium. S. Synod. c. 30. fess. 6. c. & quoniam. 2. fess. xxii. & c. cum catholica, de purgatorio. 25. & animas ibid detentas fidelium suffragijs, potissimum verò acceptabili altaris sacrificio iuari, & ita à Christi fidelibus credi, teneri, doceri & ubiq; prædicari præcipit, & quædam à concionibus secludi, & ab episcopis prohiberi præcipit, ibi legas. igne purgatorij qui expientur, catech. in Symb. arti. Descendit ad inf. c. his expositis. conc. in cita. loc. qui in purgatorio detineantur, docet.

QUARTA. Quarta funeralium perfoluenda solita perfolui iam ante annos quadraginta, & cui. cap. decernit. 13. fessione vigesima quinta.

Quæstuarij. Quæstores elemosynari prædicare prohibentur. c. quia verò. 2. §. quæstores. fessio. 5. eorum nomen, atque vsus penitus aboleri statuit & c. c. cum multa. 9. fessio. 21.

RAPINA. Decernit S. Syn. inter raptorem & raptam, quandiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Quod si rapta à raptore separata.

& in loco tuto & libero constituta, illum in virum habere
conferent, eam raptor in uxorem habeat: & nihilominus
raptor ipse ac omnes illi consilium auxilium & fauorē pre-
bentes, sint ipso iure excommunicati, ac perpetuo infames
& c. raptor etiam mulierem omni casu tenetur decenter arbi-
trio iudicis dotare. c. decernit. 6. de refor. mat. 24. fess.

Raptores bonorum ecclesiasticorum, piorumq; locorum
anathemati subiiciuntur ad vsq; restitutionem, obtentamq;
à Roma. ponti. absolutionem. c. si quem. 11. fess. 22.

Rapinæ prohibentur, & maius sunt scelus, quam furtum,
& quot earum genera, catechif. in præcep. Non fur. fa. c. 1. &
ij. & liberalitas exercenda, ibid.

Rector. Dide supra. Parochus.

REGVLARE S. Multa circa regulares statuit, ac refor-
mauit S. Syno. Tri. potissimum sessione 25. titu. de regula.

Regulares igitur non possunt sine licentia suorum superio-
rum in ecclesijs suorum ordinum, & sine benedictione epi-
scopi. in non suorum vero ordinum ecclesijs etiam sine licen-
tia episcopi, ac nisi examinati & approbati fuerint, prædica-
re. c. quia verò. 2. §. regulares. 5. fess. cōtradicēte vero episco-
po nec in ecclesijs suorum ordinū. c. prædicationis. §. nullus. 24.
nec confessiones secularium, etiā sacerdotum, audire, nec ad
id idoneos reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab e-
piscopis per examen, aut alias idoneis iudicentur, & appro-
bationem obtineant. c. quanuis. 15. sessione vigesimatertia.

Bona stabilia possidere non possunt. mobilium vero vsus
quatenus sit illis permittendus à superioribus. c. nemini. 2.
de regul. 25. immobilia tamen aliquibus, non omnibus, pos-
sidere non licet. c. concedit. 3. eo. tit. sine superioris sui licen-
tia quouis prætextu subijcere se obsequio alicuius, nec à
suis conuentibus recedere licet etiam prætextu ad superio-
res suos accedendi, nisi ab eisdem missi, aut vocati fuerint. c.
prohibet. 4. eo. tit. & fess.

Nec habitum sponte dimittere, nec ad laxiorem religio-
nem se transferre, nec habitum occulte ferre, ibid. c. quicum-
que. 19.

Regulares primam tonsuram, & minores ordines nō nisi
subditis

subditis regularibus conferre possunt. c. abbatibus. 10. de
regu. 25.

Qua ratione vitam instituere debeant. ca. quoniam. 13. &
seq. eo. tit. quæ ad substantiam regularis vitæ pertineat, ab
eis non possunt relaxari, ibid.

Quæ studiorum causa ad vniuersitates mittuntur, in con-
uentibus tantum habitare licet, & c. c. prohibet. 4. eo. tit.

Censuras & interdicta etiam ab ordinarijs promulgata,
mandante episcopo, regulares in suis ecclesijs publicare, &
& feruare debent & si ad publicas processiones vocati acce-
dere. c. censuræ. 12. & c. controuersias. 13. eo. tit.

Intra quantum tempus professionem facere debeant. c.
in quacunq;. 15. ibid.

Regulares viuentes extra claustra, qui prædicare permit-
tendi. c. quia. 2. §. caueant. fess. 5.

Ab ordinario quibus casibus corrigantur, eod. c. §. si ve-
ro, c. ecclesiarum. 3. fess. 6. c. in exemptorum. 14. fess. 7. c. qui-
cunque. 8. fess. 2. 1. & c. regularis. 14. de regul. 25. fess.

Regularium superiores qui & quomodo creandi. c. abba-
tissa. 7. eo. tit.

Regularium beneficia quibus conferenda, fess. 14. c. regu-
laria. 10. item monasteria, abbatia, prioratus & præposituræ
quibus. c. cum pleraq;. 21. de regul. 25.

2. Religio. 2. Religionis ingressus deliberationem requirere
non modicam videtur ex statutis in concilio fess. 25. c. in qua-
cunq;. 15. & c. libertati. 17. de regul.

Metu ad ingressum religionis non compellendæ virgines
aut aliæ mulieres, præterquam in casibus in iure expressis,
vel ad suscipiendum habitum. vel ad emittendam professio-
nē, nec impediendæ quoquo modo sine iusta causa, pœniscō-
stitutis in cogentes, consilium. auxilium vel fauorem dan-
tes, exceptis ab his mulieribus, quæ conuertitæ seu pœnitē-
tes appellantur. in quibus constitutiones earum seruandæ
sunt. c. anathemati. 18. eo. tit.

Quicumq; regularis prætetendat se per vim & metum ingres-
sum esse religionem, aut ante debitam ætatem professum
fuisse. aut quid simile & c. nisi intra quinquenniū. tam à die
professio-

professionis audiendus & c. c. quicumque. 19. eo. tit. 1. ubi
2.3. RELIGIO. 3. Professio non facienda ante. 16. annum ex-
pletum, nec qui minore tempore quam per annum post sus-
ceptum habitum in probatione steterit, ad professionem ad-
mittendus, vel admittenda, ca. in quacunque. 15. de regu. nec
nisi habiles inueniantur à superioribus ad profectendum admit-
ti debent, ca. nulla. 16. eo. tit. ac in virgine postquam episco-
pus, vel eo absente, vel impedito, eius vicarius, aut aliquis eo-
rum sumptibus deputatus eius voluntatem diligenter, an
coacta, an seducta sit, cognoscat, & c. c. libertati. 17. eo. tit.
4. 1. Professio antea facta est nulla, nullamque inducit obliga-
tionem. Quid autem de ingressis per vim aut metum, di-
ctum fuit.

24. Ab euntibus è monasterio ante professionem omnia resti-
tuuntur, quæ sua erant.

RELIGIO, rursus. 4. Nemo regularis cuiuscunque fa-
cultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem, ca. qui-
cunque. 19. eo. tit.

Translatus autem in ordine ipso, ad quem transfertur, in
claustro perpetuo manere debet, & ad beneficia secularia
omnino incapax existit. c. quia verò. 11. fess. 14.

Religio. 5. Finito tempore nouitiatus superiores, noui-
tios, quos habiles inuenerint, ad profectendum admittant,
aut è monasterio eos eijciant, ait S. Syno. cap. nulla. 16. de re-
gul. 25.

Ex verò citatis ex concilio supra. Religio. 2. & 3. an ali-
quæ de reliquis auctoris quæstionibus, resolui possint, tu ipse
colligas.

5. Religio. 6. Religiosos seu regulares præcipit S. Syno. fide-
liter obseruare, præcipue obedientiæ, paupertatis, & castita-
tis, ac si qua alia sunt alicuius regulæ & ordinis peculiaria vo-
ta & præcepta ad eorum respectiue essentiam, nec non ad cõ-
munem vitam, victum & vestitum conseruanda pertinentia
cap. quoniam. 1. de regul. eo. ti. & supra, regularis, dictum fuit.

9. Episcopis in aliquibus obedire debent, vt supra, regula-
ris, diximus.

Religio, rursus. 7. Congtuam monasticæ vitæ disciplinam
in vsum

in vsum reuocare cupit S. Syno. & huic rei operam dedit. c.
cum pleraq; 21. & c. quoniam. 5. & alijs cap. eo. tit. de regu.

2. Duobus monasterijs nulla præficienda cap. abbatissa. 7.
eo titulo.

3. Beneficia regularia in titulum regularibus professis prouidi-
deri consueta religiosis tantum illius ordinis, vel ijs qui ha-
bitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur
& non alijs conferenda. c. regularia. 10. fess. 14. c. cum ple-
raq; 21. de regul. 25.

Ad secularia verò etiam curata de vno ad alium ordinem
translatus omnino incapax existit cap. quia verò. 11. fessio-
ne decimaquarta.

Decimoquinto quæritur. Ad hanc sanè quæstionem mul-
ta quæ adnotata sunt ad vocem Regularis, huc pertinere vi-
dentur, ac inde transferri queunt, alia quæ ad visitationem
respiciunt, infra Visitatio, dicentur.

Capitulum verò generalium vel prouincialium officium
est in magistris eligendis. c. 1. de refor. fess. 5. in prioribus, ab-
batibus, & abbatissis, & officijs eligendis. 5. in electione. 6.
de regul. fess. 25. in conseruanda regulari disciplina. c. quo-
niam. 1. eo. tit. in exequendis pijs relictis. c. contingit. 4. de
reform. 25.

Eorum negligentia à concilio prouinciali aliquando sup-
pletur. c. hæc omnia. 22. de regul. ead. fess.

Decimosexto quæritur. Moniales sæpe confiteri & eu-
charistiam suscipere debent. Præter ordinarium confessorum
alijs extraordinarius ab episcopo, & alijs superioribus bis
aut ter in anno offerendus, qui omnium confessiones audire
debeat. c. attendant. 10. eo. tit.

Vbi sanctissimum Christi corpus conseruare debeant, ibi.

Bona mobilia & immobilia vt propria habere non pos-
sunt, & quibus stabilia permilla, & mobilium vsus quò mo-
do permittatur, & à quibus. c. nemini. 2. & c. concedit. 3. eo.
ti. nec licet eis exire à monasterio etiam ad breue tēpus quo-
cunq; prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab episcopo
approbada. c. Bonifacij. 5. eo. tit. ingredi autē intra septa mo-
nasterij, nemini licet, cuiuscunque generis & c. sine episc. vel

k. supe-

superioris licentia in scriptis obtenta sub excommunicatio-
nis poena ipso facto incurrenda, ibid. alia vero coligas ex
superioribus additis.

Quæ de regularibus à S. Synodo. decreta sunt, obseruari
præcipit in omnibus cœnobis ac monasterijs, collegijs, ac do-
mibus quorumcunque monachorum, ac regularium, necnō
quarumcunque sanctimonialium virginum, ac viduarum,
&c. c. hæc omnia. 22. eo. tit. alia. de monialibus infra religio.
8. videas.

RELIGIO, rursus, 8: Quia mentio fit hic monasterio-
rum, addam ea, quæ S. Syno. de monasterijs virorum, & mu-
lierum præter ea quæ adiecimus, decreuit.

Monasteria non erigenda de cætero sine episcopi licen-
tia prius obtenta, non augenda insolito numero, cap. conce-
dit. 3. eod. tit. de regul.

Sese in congregationes redigere quæ & quomodo teneā-
tur, & intra quantum tempus, ca. monasteria. eo. & quibus
subdita esse redacta debeant, ibid.

Monasteria sanctimonialium extra moenia vrbis, vel op-
pidi constituta, intra vrbes, vel oppida, reducenda, ca. Boni-
facij. 5. §. & quia, e. tit.

Etiā episcopo & superiori claustra monasterij monia-
lium ingredi non licet, ca. abbatissa. 7. eod.

Quæ rogantur ab episcopis, ca. monasteria. 9. & c. anathe-
mati. 18. eod.

Monasteria visitanda etiā sedi apostolicæ subiecta, & à
quibus, ca. quæcunque. 8. sess. 22. c. monasteria. 8. & ca. abba-
tes. 20. de regu. 25. illisque quomodo de abbatibus & priori-
bus, & prepositis prouidendum, ca. cum pleraque. 21. eo.

Monasteria curam animarum habentia quibus subsint. c.
in monasterijs. 11. & ca. monasteria. 8. eod.

Lectorē sacræ scripturæ habere debent. c. 1. de refor. sess. 5.

Reliquiæ. Sanctorum Martyrum, & aliorum cum Chri-
sto viuentium sancta corpora à fidelibus veneranda, ca. man-
dat, de inuo. veng. & reliq. sanct. 25. sess. catechil. in præcep.
Non hab. Deos al. c. verum.

Renunciatio. Renunciatio ante professionem nulla, cap.
nulla.

nulla. 16. de regul. vigesima quinta.

Resignare beneficium quando non liceat, ca. cum non de-
ceat. 2. sess. 21. quando non proffit, ca. cum adolescentium. 18.
§. & quia. 23. cap. vt paternæ. 15. §. ad hæc, ead. ses. & quando
quis cogatur, eod. c. & ca. cum ecclesiasticus. 17. sess. 24.

Resignantium necessitatibus commoda aliqua ratione
prouidendum, ibid.

6 Rescriptum. Rescripta quæ fortiantur effectum, vt de pro-
mouendo à quocunque, ca. facultates. 11. sess. 7. super absolu-
tione alicuius criminis, vel delicti impetrata, ca. & quoniam
5. 13. iterum de promouendo episcopis titularibus concessa.
c. & quoniā. 2. 14. super dispensationibus, ca. dispensationes
5. 22. rursus de promouendo ab alieno episcopo, ca. ordina-
tiones. 8. 23. de coadiutore, ca. cum in beneficijs. 7. de benefi-
cijs curatis in simplex beneficium conuertendis, cap. statuit
16. iterum de dispensatione, & legis vinculo relaxando. c. si-
cuti. 18. sess. 25. vide Gratia, & literæ.

1. 2. Residentia. Residere personaliter tenentur hodie primates,
patriarchæ, metropolitani, & episcopi, ca. 1. de refor. sess. 6.
ca. cum præcepto. 1. 23.

Cardinales, ibid. omnes obtinentes beneficia quæ requi-
runt residentiam de iure seu consuetudine, cap. episcopis. 2.
sess. 6. & eod. c. 1. 23.

Obtinentes dignitates, personatus & officia ca. cum be-
neficia. 3. 21. & ca. episcopi. 3. sess. 22. & ca. cum dignitates. 12.
§. præterea. 24. obtinentes canonicatus, præbendas, aut por-
tiones; eo, §. 24. sess.

Residere negligentium peccatum, & poena quæ. c. citatis.
3. 5. 7. Abesse aliquo tempore possunt ex causa approbanda, à
quo, priuari & nō residetes possunt, & quib⁹ seruatis. eif. c.

Residentia decreta publicanda. c. cū præcepto. 1. §. vlti. 23.

Restitutio. Restitutio ad priores ordines, & gradus con-
tra sui prælati voluntatem concessa non suffragatur. c. cum
honestius. 1. sess. 14. vide satisfactio.

Sacerdos. Sacerdotes sunt vicarij Christi, præfides & iu-
dices. c. ex institutione. 5. de cōfes. & cap. circa. 6. de min. & c.
sess. de cima quarta,

Tanquam Dei interpretes & internuncij, sunt. Angeli & dii appellantur, catechif. de ordi. sacra. in prin. siue. c. 1. Sacramentorum ministri, cano. 10. fess. 7. c. circa. 6. de minif. & c. c. instituta. 1. de insti. sacra. extra. vn. c. iam verò. 3. de minif. hu. sacr. & cano. 10. fess. 14.

Clauium ministerium habent. c. si ea, de nec. & inspi. fa. pœni. & c. circa, præci. & cano. 3. & 10. fess. 14. c. sacrificium. 1. & cano. 1. 2. 3.

Verbi Dei ministerium exercent. c. quoniã. 4. & cano. 1. 23. fess. à Christo instituti. cano. 2. de sacri. miss. 22. & c. sacrificiũ. 1. 23. & c. ex institutione, præcit. catec. c. his igitur, de or. sacra. c. quod si, de eucha. sacra. se ipsi communicant. c. quoad 8. de vsu admi. euch. sacr. & cano. 10. fess. 13. catechif. de ordi. sacra. cap. iam verò. §. præterea. c. sequitur. §. præterea. vbi de muneribus agitur eorum. de ord. sacra. & in symb. arti. & in Iesum & c. c. Iesus. sine confessione quãdo celebrare possint capitul. si nõn decet. 7. de præparacione. & c. sessione. decimatertia.

Laici effici nequeunt. c. quoniam. 4. 23. no. 4. ibid sacerdotis mali qualis potestas. c. circa. 6. de minif. & c. & cano. 10. fess. 14. cano. 12. de sacra. fess. 7. catechif. de sacra. c. illud vero. §. sed quamuis.

Sacerdotij sancti ministerium diuina res est, cap. cum autem. 2. & can. 1. 23.

Sacerdotium, & sacrificium Dei ordinatione coniuncta cap. sacrificium, alleg.

Sacerdotum dignitas, & potestas. c. ex institutione. §. de confess. c. circa, de minif. & c. c. demum, de satisf. neces. & c. iam verò, de minif. & c. fess. 14. cano. 2. de sacri. mis. 22. & c. sacrificium, alle. catechif. de eucha. sacra. quod verò, de ordin. sacra. c. 1. duplex potestas, & quã cap. his igitur, de ord. sacra. sacerdotalis ordo tametsi vnus est, vario tamen & dignitatis, & potestatis gradus habet, eod. c. iam verò. §. præterea, de ord. sacra. Sacerdotij euangelici potestas plurimum prestat sacerdoti legis naturæ scriptæ. c. his igitur, eo. tit. Sacerdotium duplex, interius, & externum, & quod vtrumque cap. iam verò §. sed quoniam eo. tit.

Exem-

Exemplum quanti momenti. c. nihil. lxxij. c. qui pie. 14. xxij. ca. optandum. 1. xxv. & c. cupiens. xx. ead.

De reliquis quæ attinēt ad id argumentum, vide supra. ordo, & catechif. de ord. sacra. & in alijs locis præcita.

Sacramentum. Sacramenti definitio apud sanctam Syno. fess. 13. c. commune. 3. de excell. sanctif. eucha. sup. re. sacra. sic se habet.

Commune hoc quidem est sanctissimæ eucharistiæ cum cæteris sacramentis, symbolum esse rei sacrae, & inuisibilis gratiæ formam visibilem.

Sacramenti nomen pluribus modis accipitur, & quod ad rem propositã attinet, quid sit, copiose tradit catechif. de sacramentis, ca. 1. 2. & 3.

Sacramenta nouæ legis sunt numero septem, videlicet baptismus, confirmatio, eucharistia, penitentia extrema vnctio, ordo, & matrimonium, fess. 7. cano. 1. de sacramen. catechif. eo. tit. ca. sequitur.

De præstantia & differentia eorum inter se, canon. 3. ead. fess. 7. catechif. eo. tit. c. illud vero. A sacramentis antiquæ legis differunt, ea. fess. can. 2. catech. c. ex his igitur, eo. tit.

Eorum auctor & institutor Christus, can. 1. de sacra. fess. 7. catech. c. illud vero, eo. tit.

Plures autem numerantur causæ, cur sint instituta, & quæ sint. catech. docet eod. tit. c. verum.

Iustitiæ adipiscende mirifica sunt instrumenta, catech. eod. c. illud.

Gratiam continent, fess. 7. cano. 6. & 7. de sacram. catech. cap. sed iam, his, eo. tit.

In ministris, dum sacramenta conficiunt & conferunt, requiritur intentio saltem faciendi quod facit ecclesia, fess. ea. cano. 11. catech. c. illud vero, eo. tit.

Duo sunt ex quibus quodlibet sacramentum conficitur, quorum alterum materiæ rationem habet atque elementũ dicitur: alterum formæ vim, & verbum communi vocabulo appellatur & c. catech. c. primum igitur, & ca. seq. eo. tit.

In tribus sacramentis, baptismofcilicet, confirmatione, & ordine, imprimitur character in anima, hoc est signum

K 3

quod-

quoddam spirituale & indelebile, vnde ea reiterari non possunt. *ses. septima. cano. 9. catechism. eodem titu. cap. ex ijs igitur.*

Utilia & necessaria sunt, ea. *ses. in proœmio. & cano. 4. catechif. cap. sequitur, eo. tir. de sacram.*

Effectus, qui, *catech. c. sed iam, eo. tit.*

Ministri qui, ea. *ses. cano, 10. & 12. c. circa. 6. de minist. confel. ses. 14. c. iam vero. 3. de minist. sacra. extr. vncl. sacramentum eucharistiae soli sacerdotes conficiunt, catech. de euch. sacra. c. quod vero. ordinis autem vide supra, Ordo, baptismi, supra baptismus, & ita de singulis.*

Ea non per angelos, sed per homines ministrari in ecclesia Deus voluit, non minus enim, ministrorum officio, quam materia, & forma ad sacramenta conficienda opus esse perpetua sanctorum patrum traditione confirmandum *catech. eo. tit. de sacra. c. illud vero. §. sed quamuis.*

Siue boni, siue mali sint modò ea forma, & materia vtantur, quam ex Christi instituto semper ecclesia catholica seruauit, idque facere proponant, quod ecclesia in ea administratione facit, vere sacramenta conficiunt, & conferunt, &c. *catechif. eo. tit. c. illud vero, eo. §. syno. cano. 12. ses. septi. de sacra.*

Impune verò ea ministrantibus aeternam perniciem, & mortem afferunt, *catech. hoc ipso tit. c. neque verò.*

Vt sacramenta solemnibus quibusdã ceremonijs ministrarentur, à primis vsque ecclesiae temporibus illud semper seruatum, & an omitti possint, *catechif. de sacra. cap. in hoc autem, synod. eadem. ses. cano. 13. de sacramen.*

Sacrilegium. Aliqua de hoc in catechif. in præcep. Non fac. fur.

Sanctorum corpora. De sanctorum reliquijs, vide Reliquig. supra.

In memoriam sanctorum nonnullas interdum missas ecclesia celebrare consuevit, non tamen illis sacrificium offerri docet, sed soli Deo &c. sed eorum patrociniã implorat, &c. c. quoniam. 3. *sess. 22. ei orationes suas, pro hominibus offerunt, bonum atque utile esse suppliciter eos inuocare, &*

ob be-

ob beneficia impetranda à Deo per filium eius Iesum Christum dominum nostrum &c. ad eorum orationes opem, auxiliumque confugere. c. mandat, de inuoc. ven. san. 27. *sess. de his etiam catechif. in præcep. Non hab. Deos ali. co. me. c. verum.*

Sanctorum cominatio quam sit utilis, & quid significet, idem in symbo. arti. San. comm.

Vtominis porò superstitio in sanctorum inuocatione. reliquiarum veneratione, & imaginum sacro vsu tollatur &c. quæ diligentia & cura ab episcopis adhibenda, ac de imagine insolita non penèda, nisi ab episcopo approbata; nullis etiam nouis admittendis miraculis, nec nouis reliquijs recipiendis, nisi eodem recognoscente & approbante episcopo & quod sit eius tunc officium, statuit S. synod. eo. c. mandat. §. omnis porò.

Satisfactio. Satisfactio est pars poenitentiae. c. docet. 3. de parti. & fru. poeni. *sess. 14.*

Satisfactionis nomen vnde varie accipitur, quæ nobis Deum placatum reddit, quæ sit satisfactio canonica, quæ item satisfactio a nobis sumpta. satisfactio quæ est sacramenti pars. *catechif. de poeni. sacra. c. nunc ad tertiam; eius definitio. eo. c.*

Quomodo fiat, per ieiunia. s. elemosynas, & orationes, & alia pietatis vitæ spiritualis exercitia; &c. *ses. sexta, cap. qui vero, decimo quarto. de lap. & eod. repa. & cano. decimo tertio. de sanctis. poeni. sacra. decima quarta. catech. de poeni. sacra. c. sed duo.*

Per Christum est. c. demum. 8. de satisfa. nec. & fru. 14. tota a Christi domini passionis merito pendet, *catechif. eod. c. nunc ad tertiam, cir. fin.*

3. 4. 5. Satisfacere potest vnus pro alio, *catech. c. sed duo, pen. de poeni. sacra.*

8 Duo præcipue in satisfactione requiruntur, vt is qui satisfacit, iustus sit, & Dei amicus, alterum, vt eiusmodi opera suscipiantur, quæ natura sua dolorem, & molestiam afferant. c. sed duo, cita.

9 Qui patienti animo quidquid laboriosè & incommodi Deus

Deus immiserit, ferant, amplam satisfaciendi, & mercedi materiam nactus esse, catechif. docet eod. c. sed. duo. syno. sess. 14. c. docet. 9. de ope. satisf.

10 Penitentes cogendi, vt restituant, catech. c. vlti. eo. tit.

Qualis imponenda pœnitenti, syno. de satisf. nec. & fru. cap. de mum. præti. §. habeant autem, catechif. c. vlti. de pœni. sacra.

Eius fructus, & necessitas, eo. cap. de mum. sess. 14. catech. ca. nunc ad tertiam, sepe cita.

SCIENTIA. Scientia quæ requiratur in eo, qui ad ecclesias cathedrales sit assumendus, ca. quicumque. 2. sess. 22. & quæ in promouendis ad ordines, & in instituendis in beneficijs, vide, suis locis, ordo, beneficium, ecclesia, clericus.

Schisma, Schismatici, qui neglectis ijs, qui legitime eis præfunt, catholicis, & episcopis, & sacerdotibus, & a sancta Romana ecclesia deficiente, corruptoribus Dei verbi hæreticis se in disciplinam tradiderunt, catechif. in ora. do. peti. Panem nost. q. ad dictio. Hodie.

Schismaticorum fiducia inanis & in re, cap. quamuis. 9. cont. ina. hære. fidu. sess. 6.

SENTENTIA. Sententia in subditos ferenda, ca. quoniam. 7. de cal. refer. sess. 14.

Seruitus. Seruitium in ecclesia iuxta formam ab episcopo præscribendam, qui non impleuerit, quid amittat. cap. episcopi. 3. 22.

SIMONIA. Simoniaca labe prohibetur, cap. quoniam, sess. 21. pœnis contra simoniacos editis quosteneri S. synodus decreuerit. c. in plurib. 14. sess. 24. & cap. expedit. 18. §. caueant que. ead. sess.

Simulatio. de hac aliquid in catechif. in præcep. Non loque. con. pro.

Hypocritarum mos in orando fugiendus, catechif. quæ. rati. in oran. requi.

Societas. 3. Societatis Iesu religio iuxta pium eorum institutum à sancta sede apostolica approbatum Domino, & eius ecclesie inferuire possunt, cap. nulla. 16. de regula. vigesima quinta, sess.

SODO-

SODOMIA. De hoc nefario scelere in catechif. in præcep. Non mechabe.

Solutio. Solutiones quædam in electione, præsentatione nominatione in admisione ad possessionem &c. prohibite, cap. in plurib. us. 14. sess. 24.

SORS. Aliquid de sorte prohibita tangitur in catechif. in præcep. Non habe. Deos ali. vide Reper. Inquisi. cum annotatio. ad ipsum.

Superstitio, veræ pietatis falsa imitatrix, cap. quanta, de obs. & euit. in cel. mis. 22. ea prohibetur, cap. cum catholica, de purgat. 25.

Spectaculum. Vide similiter de spectaculis Repertor. inquisi. cum annotatio.

SPONSALIA. Vide supra matrimonium. solennitates inductas à concilio Trident. in matrimonio contrahendo puto ab interpretibus eiusdem concilij responsum, habere quoque locum in sponsalibus contrahendis.

Statutum. Statuta quædam ecclesiarum approbantur in nullorum fructuum, vel minus tertia parte perceptione, ca. cum beneficia, 3. sess. 21.

Item vt dignitates in ecclesijs, vel collegiatis non seruientes aliquid amittant &c. c. episcopi. 3. 22.

Item circa absentiam dignitatum, & canonicorum ad dictis ecclesijs, ca. cum dignitates. 12. §. præterea. 24.

In qualitatibus requisitis, seu certis oneribus iniunctis, beneficijs, ca. ratio. 5. sess. 25.

Econtrario quædam reijci & aboleri mandat, de interponendis videlicet conditionibus, seu deductionibus, ex fructibus &c. in statione, præsentatione &c. cap. in plurib. 14. sess. vigesima quarta.

STVDIVM. Studia publica lectorem sacre scripturæ habere debent, nec non monasteria, & conuentus, cap. 1. de refor. sess. 5. studiorum generalium priuilegia. c. præsentati. 13. sess. 7. c. statuit. 6. §. episcopis, & c. sicuti. 9. sess. 25.

Commune ecclesie bonum, ca. cum adolefcentium. 18. §. & quia. sess. 23.

Studentes, siue scholares pauperes, gratis docendi, ca. 1. §. ecclesie.

L

ecclesie, de refor. sess. 5.

Substitutum magistrum eligunt, eo. c. 5. de inde.

Scholarium priuilegia, cita. c. 1. de refor. sess. 5. c. presentati. 13. sess. 7. c. in super. 5. sessione. 14. c. nullus. 6. 23. & d. casta tuit. 6. 25.

Studiorum reformatores quid agere debeant. c. cogit. 2. sessione. 25.

Subditus. Subditi quomodo tractandi. c. 1. de refor. 13.

Correcti episcopum odisse solent, ses. ea. c. quoniam. 6.

Subditorum salus, est integritas presidentium. c. 1. de ref. sessione. 6.

Successio. Successionis hereditariae imago in beneficijs prohibita. c. cum in. 7. sess. 25.

Successor. Successoris in praedictum locationes anticipatis solutionibus factae, validae nullatenus intelliguntur. c. magnam. 11. ses. 25.

Suffragium. Animas in purgatorio detentas fidelium suffragijs, potissimum vero acceptabili altaris sacrificio iuuari docet sancta synodus Trid. & ecclesia catholica spiritu sancto edocta ex sacris literis, & antiqua patrum traditione in sacris concilijs docuit. c. cum catholica de purga. 28. c. & quoniam. 2. de sacrif. mis. & can. 3. sess. 22. caetera vide supra. purgatorium. Satisfacere vnus pro alio potest, supra, satisfactio.

Secundo queritur. Ad hanc questionem repetere quae adiecta sunt ad vocem Sacerdos, ver. Sacerdotis mali, & supra. sacramentum, vers. Siue boni.

Superbia. De animorum nostrorum superbia & elatione comprimenda, & humilitate ei opposita amplectenda tum alijs in locis, tum in Symbo. art. Et in Iesum Christum. c. cum igitur, & in ar. Passus. c. vlt. traditur in catech.

Superstitio. De superstitione & sorte, supra, fors. de diuinatione videas Reperto. inquisi. cum annotationibus.

Suspensio. Suspenso ab ordinibus, & gradibus an suffragetur restitutio, concil. sessione. 14. c. cum honestius. 1. & supra. Restitutio.

Sufurratio. Sufurratio reprobatur etiam in catech. in praecip. Non loque. con.

TABEL-

TABELLIO. Ex notariorum imperitia plurima damna & multarum occasio litium oritur.

Episcopus quorumcunque notariorum, etiam si apostolica, imperiali, aut regia auctoritate creati fuerint, etiam tanquam delegatus sedis apostolicae examinatione adhibita, sufficientiam scrutari potest, illisque non idoneis repertis, aut quando cunq; in officio delinquentibus, quae sit illis poena, sess. 22. c. cum ex nota. 10.

Intra quantum tempus actorum copiam exhibere teneantur, & quae non exhibentibus poena, sess. 24. c. causae omnes, 20 §. porro.

Tentare. Tentari non patitur Deus nos supra. id, quod possumus, cano. 9. de sacr. matr. sess. 24.

Tentatio quid. tentandi genera multa.

Tentator diabolus quare dicatur.

In tentatione quando inducimur. Tentatio est vita hominis super terram, & alia de tentatione catechif. in oratio. Dominus. Et ne nos indu.

Tempus. De tempore nuptiarum, vide supra. matrimoniū.

TESTAMENTVM, rursus. 2. Testamentorum executores episcopi sunt in casibus a iure concessis. c. episcopi. 8. sessione. 22.

Testatorum relicta pia persoluenda, sess. 25. c. cum catholica, de purgato.

Testatorum voluntas conseruanda pro missis celebrandis, & qua ratione, vbi tenuis elemosyna relicta. c. contingit. 4.

Commutationes vltimarum voluntatum nisi ex iusta & necessaria causa fieri debent. & episcopi cognitioni demandatur, an concessae tacita veritate, vel suggesta falsitate, & non ante executioni demandandae. c. in commutatio. 6. sess. 22.

Testis. Testes contra episcopum qui esse possint. c. testes. 7. sess. 14. catech. in praecip. Non loque. con.

Testium numerus in matrimonio binarius, aut ternarius. c. tamen si. 1. de refor. matr. 24. & eorum poena, qui contra huius inter sunt absque parcho ibid.

Testimonij falsi non dicendi praecipuum Dei.

Testimonium falsum quid & testimonij falsi damna.

L 2

Testi-

Testimonium falsum non solū in iudicio, sed extra iudicium vetatur.

Quibus modis falsa dicendo existimatio hominis offenditur.

Testimonij veri in rebus humanis maximus vsus.

Alia quoque in hanc sententiā catech. tractat in præcep. Non loquer. con. pro.

TRADITIO. Traditionum apostolorum in syno. sæpe fit mentio fef. 4. c. de cano. scriptu. sunt sine scripto traditiones quæ ipsius Christi ore ab apostolis acceptæ aut ab ipsis apostolis, spiritu sancto dictante, quasi per manus tradite ad nos vsque peruenerunt, ibid. syno. ca. hanc. dispositio. 7. quæ fit iustif. cir. fi. fef. 5. c. quoad. 8. de ysu admi. ench. sac. c. instituta. 1. de inst. sac. ext. vnct. c. & quoniam. 2. & ca. quia. 9. de sacrif. mis. 22. c. sacrificium. 1. 23. ca. matrimonij. 1. §. cum igitur, de sacr. matri. 24. cap. cum catholica de purgato. 25. ca. the. in art. symbo. Descendit ad infe. c. his expositis. de ext. vnct. sacra. c. 1. de sacra. ordi. c. iam vero, trib. in locis, & ca. fequitur, de sacra.

Turpe lucrum. Synod. in ca. nihil. 1. fef. 22. De hoc etiam synodus aliquid, ca. in pluribus. 14. fef. 24. iusto labore, & honesto lucro victus nobis quærendus, catech. in orat. domi. petitio. Pan. nostr. q. item in præc. Non loque. cap. nunc explicemus.

VERITAS. Verum confiteri debent rei, cum ex iudicij formula interrogantur, catechif. c. nunc explicemus, in præcep. Non loquer. Verum tacere interdum licet, sed extra iudicium, ibid.

Nihil tam necessarium est, quam testimoniorum veritas in ijs rebus, quas nec ipsi scimus, neque tamen licet ignorare. Qui veritatem occultat, & qui prodit mendacium, vterque reus est, ille, quia prodesse non vult, hic, quia nocere desiderat, ibique alia in hoc proposito scribuntur.

Venatio. Ab illicitis venationib. & aucupijs abstinent dum obtinentibus dignitates, canonicatus, & præbendas, aut portiones in ecclesijs cathedralibus, aut collegiatis. c. cū dignitates. 12. §. præterea. fef. 24.

VEN-

VENDITIO. Alienari non potest à clericis patrimonium obligatum victui suo, nisi consecutus beneficium ecclesiasticum sufficiens, ca. cum non deceat. 2. fef. 21.

1. 8. Vicarius. Vicarij, in beneficijs idonei & quanta cum portione fructuum, & quibus casibus deputari possint. c. episcopis. 2. fef. 6. ordinarij. 5. & ca. beneficia. 7. fef. 7. c. quia illite rati. 6. fef. 21. ca. expedit. 18. 24. quando cessent. c. statuit. 16. fef. 25.

3. Vicarius capitali, sede vacante. Doctor, vel licenciatus eligi debet, vel alias quantum fieri potest, idoneus: alias ad metropolitanum deuoluitur electio. c. capitulum. 16. fef. vigesima quarta.

Vicarij officium in collatione beneficiorum, ca. expedit. 18. ead. fef.

Virginitas. Virginitas beatior statu coniugali, cano. 10. de sacr. matri. fef. 24.

1. 8. Visitatio. Visitari debent annis singulis ab ordinarijs beneficia curata. c. beneficia. 7. fef. 7. ecclesiæ quęcunque quomolibet exēptæ apostolica auctoritate, ca. locorum, ead. fef. & ca. quæ alias. 9. 24. quæ in nullius diocesi dicuntur, ibi. cōmendata omnia beneficia, & monasteria etiam exempta. c. quęcunque. 8. 21. monasteria, quæ sunt ordinum capita quæ c. abbates. 20. fef. 25. Hospitalia, confraternitates, elemosynæ Montis pietatis, & pia loca omnia. c. episcopi. 8. 22. propria diocesis. c. Patriarchæ. fef. 24.

Visitatores regularium qui. c. monasteria. 8. & ca. abbates alleg. de regu.

4. Visitatio quomodo fieri debeat scopus, & quid in ea tractandum, ca. c. Patriarchæ. §. visitationem. c. beneficia. & ca. locorum, præci. fef. 7. dic. c. quęcunque. 23. fef. & quod attinet ad regulares, dic. c. monasteria, & ca. abbates.

In ea magna est episcoporum potestas, cap. episcopi. 10. fef. 24. & c. statuit. 6. 25.

Quando in visitationis causis appelletur, ca. 1. §. cum igitur, de refor. fef. 13.

5. Visitator quid à visitatis recipere possit, ca. Patriarchæ. 3. §. quæ vt facilius. 24.

L 2

Vndio

Vnctio. Vnctio extrema quid, ca. visum, de sacra. extr. vnc.
4. sess. cur. instituta. c. instituta. 1. de insti. fac. ext. vn. ea. sess.
à Christo domino nostro, ibidem, & cano. 1. eod. tit. & sess. ca.
techif. eo. tit. c. verum.

Est vere & proprie sacramentum noui testamenti, eo. ca.
instituta. & cano. 1. cita. catechif. eo. tit. c. 1.

Vnctionis extremæ sacramentum cur ita dictum, catechif.
de vnc. ex. fa. ca. 1.

1. Materia eius est oleum, ab episcopo benedictum, eod. ca.
instituta.

2. Forma, illa verba, per istam vnctionem & c. ibid. catechif.
eo ipso tit. c. 1. vbi etiam de eius ritibus.

3. Effectus, ca. res porro. 2. de eff. hui. sacra.

4. Minister, episcopus, aut sacerdos ab eo ordinatus, ca. iam
vero. 3. de minif. hui. sacra.

5. Quibus sit dandum, eo. c. iam verò. catech. c. verum, eo. ti.
vbi & de partibus corporis vngendis.

8. Iterari potest. ibid. & cano. eo. tit. sacramentum exeun-
tium nuncupatur, ibid. catech. eo. cap. verum.

Quomodo ab hæreticis impugnatur, eo. c. iam vero & ca-
no. 1. 2. 3. & 4. eod. tit.

Votum. Vota regulari fideliter obseruanda, ca. quoniam
1. de regula. sess. 25.

Vota facta post baptismum, non sunt irrita, cano. 9. de
baptif. sess. 7.

VXOR. Vxores plures simul habere non licet, cano. 2.
de sacra. matri.

Ab vxoratis concubinas haberi grauisimum peccatum,
eas eijcere, seq; ab earum consuetudine seiungere tenentur.
aliter si ter moniti id facere neglexerint: excommunicatio-
ne feriendos esse statuit S. Syno, quod si in concubinato per
annum, censuris neglectis, permanferint, contra eos ab ordi-
nario seuerè pro qualitate criminis procedatur. mulieres
quoque coniugatas ab adulteris si se non separauerint, pœ-
nis affici statuit expressis ibid.

FINIS.

SALMANTICAE,

Apud Viduam Antonij à Lorençana.

M. D. LXXXI.